

POLITIŠKOS ŽINIOS.

VIDURINĖ AMERIKA.

Meksike užginė maza revoliucija. Ją randas tikisi lengvai suvaldyti ir bent šiuo metu ji ima viršų ant revoliucionierių. Kadangi revoliucija užginė šiuo metu Meksiko apskrityse, tai jos randas kreipėsi į Suvenytų Valstijų randa, už prašymu savo kareiviais apstatyti Texaso rubežius, kad revoliucionieriai negalėtų pabėgti į Suvenytas Valstijas. Prezidentas Roosevelt Meksiko randa prašymą išpildė ir pasiuntė kariūnė į Del Rio, El Paso ir kitus Texaso parubėžinius miestus.

Respublikos Pánama 24 dieną berželio atsiuvo municipaliskieji rinkimai. Išrinko daugumą šalininkų Obaldios, kandidato ant prezidento. Todėl galima tikėti, kad jis bus išrinktas šitos respublikos prezidentu.

Terp Venezuėlės ir Suvenytų Valstijų užginė taip dideli nesutikimai, kad liko pertraukti diplomatiškieji tarp jų kraštų susinėjimai: Venezuėlė nepasiduoda. Nesutikimai tie gali ir karą pagimdyti.

MASKOLIJA.

Po ilgų prieštaravimų, maskoliškoji duma davė randui leidimą užtraukti vidurinę paskolą 200 milijonų rublių uždengimui laukiamo izdo nepritekliaus. Klausimas, ar tiek pinigų atsiras pačio Maskolijos ir ar jos didžturčiai, laikanti savo pinigų užrubežiu bankuose, panorė skolinti. Jeigu namieje pinigų nesiras, tiek kiek reikia, tasyk paskolos reikės įieškoti užrubežiuose, bet ir čia mažai jau yra norinčių skolinti caro randui. 200 milijonų rublių tai ne mazi pinigai, o jų atliekamų, išėmus Prancūzijos, mažai kur yra. Prancūzija gi, bent kol Maskolijai nėra tikros tvarkos, kol valdymo budas neužganėdina žmonių, nenori Maskolijai daugiau skolinti. Dabar Prancūzijos ant rando didelę įtaką turi socialistai, o jie nepritaris drūtinimui caro sosto Prancūzijos žmonių pinigais. Tai ką caro randas darys, jeigu ne namieje, ne užrubežiuose, negaus, tiek pinigų, kiek palaikymui caro sosto reikia?

Po garsiam Krimo karui, kurioj Maskolija likosi prancūzų sumūšta, Maskolija atsirado tokiam padėjime, kad užrubežiai jai neskolino pinigų, namieje jų ir gi ne buvo. Tasyk randas išleido asignacijas su priverstinu kursu, bet užrubežiuose tų asignacijų nieks imti nenorėjo; ir namieje jų vertė nupuolė iki 25 kap. už rublį. Vargšams žmonėms atėjo daug žudyti. Tas pats galėtų būti ir dabar, jeigu ne naminiai didžturčiai, ne užrubežiai bankininkai nepanorė caro rando traukti, iš to purvyno, į kurį jis nuklumpo.

PERSIJA.

Persijos sostinėje Teherane peritą sanvaitę maskoliškieji kazokai, ten stovintį neva apgynimui maskoliškojo ambasadoriaus, parengė žmonių skerdynę.

Mat Persijos užginė sostą žmonių nekenčiamas valdonas, jau pirma, kaip gubernatoriaus provincijos Ajerbejan atsizymėjęs savo žiaurumu. Pirma vienok valdęs šachas apdovanojo Persiją konstitucija, todėl naujasis atvirai negalėjo konstitucijos panaikinti, bet žmones jį iš syk patiko su ne užsitikėjimu. Naujasis šachas, užėmęs sostą, savo manifeste pagrašino, jog jis pasirengęs godoti visas gyventojams mirusio šacho pripažintas laisves, bet ištikro elgėsi slapta visai taip, kaip Maskolijos caras. Jis susijungė su reakcionieriais biauriausios veislės, tokiais kaip Maskolijoj Puriškievič ir Lyga tikrųjų maskolių. Reakcionieriai ne kartą jau parengė provincijų žmonių skerdynes, bet skerdynių rengti krašto sostinėje ilgai nedrįso, kadangi joje gyvena ir diktai ukės svetimų kraštų, todėl čia parengtos skerdynės galėjo priversti kitus kraštus įsikišti, o to šachas bijojo. Bet reakcionieriai ir čia veikė taip, kaip

Tikrieji maskoliai veikė Balstogė arba Odesoj. Tas jų veikimas suerzino žmones. Parlamentas stėjo už žmones. Jame buvo pakeltas jau klausimas numetimo nuo sosto žmonių nekenčiamo šacho; žmonių pusėj stėjo net veik visą žemesnįjį dviasikiją. Laikraščiai drąsiai pradėjo išrodinėti negrazius šacho darbus, aikvojimą savo naudai viešos naudos pinigų. Šachas vieną laikraštį, už neva jo ypato įžeidimą, apskundė teismui, bet kad Persioj teismai, matyt, teisingesni negu Maskolijoj, o laikraščio redaktorius pagrašino, jog jis pristatys teismui davus, kad jo mesti ant valdono galvos apkaltnimai yra teisingi, tai šachas pabugo pasekmių bylos, nes galėjo aiškinti išėiti dar negražesni jo darbai, savo paduotą skundą atsiėmė atgal. Rodėsi, kad tuom viskas pasibaigė.

Bet reakcionieriai veikė toliau, erzino tyčia žmonis, provokavo juos, kad tik šachui suteikti progą išbandyti ginklus. Ir tas pasisekė. Pereitą sanvaitę žmonių minios apstojo šacho rumą, o kas ten, gal pats provokatoriai, metė į kiemą dvi bombas, kurios vienok šacho neužgavo, pasiekė vien kelis jo sargybos kareivius.

Sachas pabugo pasekmių savo darbo. Jis pakvietė pagelbon Teherane stovinčius maskoliškuosius kazokus. Jie gi taip stėjo apgynime šacho, kaip Maskolijoj stėjo apgynime caro sosto. Su kazokais čio išvien ir dar ištikima Persijos kariūnės, reakcionierių suorganizuota su pagelba kazokų oficerų, dalis. Kazokai kanuolėms apstojo šacho rumą ir pradėjo šaudyti į minias, kurių daugumas buvo be ginklų. Kanuolės nustatė į parlamento triobą ir į namus žymesnių laisvės šalininkų. Prasiėdė bombardavimas miesto. Parlamento trioba likosi iš dalies kaunuolių suviais sugriauta, užmūšė daug parlamento žmonių rinktų atstovų; dar daugiau jų suareštavo. Kas galėjo, pasislėpė į svetimų kraštų ambasadas. Visos ambasados priiminėjo pabėgėlius, vien dury Vokietijos ir Amerikos pasiuntinių buvo uždarytos pabėgėliams. Ant galo, kadangi daugelis žymesnių laisvės karzygių pasislėpė angliškąją ambasadoj, kazokai apstojo ir angliškąją ambasadą. To buvo jau per daug. Angliškasis ambasadorius pakėlė protestą prieš tokį priešingą terptautiskoms tiesioms pasielgimą, pagazdino partraukimą į Persijos pakrantes savo laivyno, jeigu kazokai ne pasitrauks nuo ambasados. Tas pagelbėjo.

Laikė musų ant gatvių užmūstą net keli šimtai žmonių. Suareštavo visus laisvės reikalaujančius, kas tik nesėjo pasislėpti svetimose ambasadose. Daugeliu suimtinių, šachui prisakius, be teismo pakorė.

Taherane kazokai paėmė viršų ant sukilusių žmonių, bet ir čia nežinia, ar šacho sostas ilgai galės laikytis; dabar juk jį palaiko Persijos gyventojai, bet maskoliškieji kazokai.

Laikė atsilankymo Anglijos karaliaus Revely likosi padaryta sutartis tarp Maskolijos ir Anglijos, sulgy kurios — Anglijai palikta laisvė veikti pietinėj Persioj, Maskolijai gi šiaurinėj. Bet šituo du kraštai ne vienodai elgisiz: Maskolija, žmonis skerdama, stengiasi palaikyti jai spangai atsidačiusio šacho sostą, pietinėj gi Persioj Anglija remia laisvės reikalaujančius revoliucionierius. Toks revienodas susitarusių viešpatysčių pasielgimas gali privesti iki pasidalinimo Persijos į dvi dali ir tos dalys pastotų jau tik provincijoms Maskolijos ir Anglijos. Užtai dabar pietinėj Persioj gana ramu, šiaurinėj nepasiliovė kraujo praliejimai ir abidvi kovojančios pusės prisilaiko vienodo kovojimo būdo — naikina ir plėšia savo priešininkų turtus, skerdžia žmonis.

Mieste Rešt, 29 d. berželio buvo ant gatvių gana smarkus susirėmimai revoliucionierių su besilaikančiais su šachu reakcionieriais, kurie bandė uždaryti politiškąjį Kluhą. Iš abiejų pusių daug žmonių

tapo sužeistų. Maskolija, neva gynamui savo ukės, į Persijos sostą Enzieli, ant Kaspiškų jurių, atsiuntė kariškąjį skraiduolį "Krasnojarsk".

Tabrizė revoliucionieriai paėmė viršų, jie čia išvaikė šacho šalininkus, apvaldė arsenalą ir iš jo paėmė ginklus. 28 d. berželio jie parengė skerdynę šacho šalininkų ir neprigulinių prie revoliucionierių. Jie paėmė nelaisvėn bankierių Inorudžouli, išplėšė jo namus, kadangi jis, nors ir nepriguli prie reakcionierių, bet jiems kiek ten pinigų paskolino. Visos pardavinės mieste uždarytos, o miesta ir jo aplinkines plėšia pergalėtojai, žmona, neatskirdami kaltų nuo nekaltų.

Gyventojai atsisaukė, nežinodami kur kreiptiesi, į Vokietiją melddami pagalbos, bet čia jos, turbūt, negaus.

IŠ LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Gegužės 26 d. įsikūrė užsitikėjimo bendrovė vardu "Leidėjas" laikraščiams ir knygoms leisti. Pajus (įnešimas) 25 rub.; įnešėjais dalininkais gali būti taip skiriami žmonės, taip ir kuopos, kurių nariai, susidėję, įnešė pajų. Kiekvienas įnešėjas gauna bendrovės išleidimus už pusę kainos. Įnešėjie bendrovės pinigai gali būti grąžinami tik tuomet, kuomet tiek, kiek galinga bus grąžinti iš atsargos kapitalo, kuris susidaro iš 1/2 gryno pelno. Kaip pilnieji bendrovės nariai pasirašė—prisiėkusiųjų advokato pagalbininkas M. Biržiška ir inžinierius-technologas VI. Seirutavičius.

Į Vilniaus teismo rūmus įneštos politiškos bylos dviejų kunigų:

1) Kun. J. Borodžio, kurio neseniai buvo be teismo gubernatoriaus išsiųstas Rusijon; kaltinama už du pamokslus, kuriuos jis pasakęs 1907 m. liepos mėnesį; tais pamokslais jisai kurstęs žmones prieš valdžią, niekinęs stačiatikių tikėjimą, kelęs neapykantą prieš stačiatikių dviasikius ir įžeidęs Jo Didenybę.

2) Kun. Aleks. Dulkis, kurį kaltina už pamokslą, pasakytą rugšėjo 8 d. 1907 m. per procesiją. Tuo pamokslu jis sakęs, kad Duniavičių bažnyčia buvusi atiduota priešininkams, paversta cerkve, išniekinta, ir kad Dievas dabar žmones baudžias užtat ligomis, nežderėjimais ir tt.

Prieš ketletą dienų Vilniaus karo apygardos teismas buvo pasmerkęs mirtin valstietį Grinevičių už tai, kad jis norėjęs urindinkina nužudyti, ir Jovlevą už tai, kad jis apiplėšęs pirklių Frenkelį. Vilniaus karo apygardos viršininkas ta teismą patvirtinęs ir juodu abudu pakorė.

Vilniaus kepejai kreipėsi į miesto valdybą reikalaudami vėl pakelti kainos už duoną. Javams pabrangus, jie neisigali duonos ta pačia kaina pardavinėti, kaip ligšiol.

("V.Z.")

Karo apskrėčio viršininkas užtvirtino karo teismo pasmerkimą Grinevičiaus ir Jevalevo pakorimu. Vienas pesmerktasis už užpuolimą ant urindinkino, kitas už ginkluotą užpuolimą ir plėšimą.

Gegužės 26 d., naktį, abudu buvo pakarti.

Prekybos ir pramonės ministerija žada netrukus pradėti rūpintis, kad komercijos mokyklų auklėtiniai būtų priimami į universitetą. Tik lotynų kalbos kvotomis reikės jiems tuomet laikyti.

Pagal žinių iš statistikos komiteto, žieminių javų laukai Vilniaus gubernijoje gana gerai išrodė tik Vilniaus ir Dinos pavietuose; Kauno gubernijoje visur pusėtinai išrodė, Gardino gub. tik viename Sokolo paviete gerai, kituose visuose labai nuo šalčio yra nukentę.

Vasaros jau visur išdygę.

Vilniuje, gegužės 22 d., vakare, policija užtikio uždraustą susirinkimą namuose prie Kijevo gatvės. Sumta 40 žmonių: keturi vyrai, daugiau vis, moteris.

Vilniaus komercijos mokyklos globėjy taryba apturėjo žiną, jog baigusieji komercijos mokyklą bus priimami pirm realinių mokyklų ir gimnazijų auklėtinį į politechnikos esančias po prekybos ir pramonės ministerijos valdyba.

Yra žinia, jog tarp Rymo ir rusų valdžios įvyko susipratimas sulgy paskirimo naujųjų vyskupų: vyskupas Vukovskis skiriamas į Mogilevą; pralotas Antanas Novovėkis Plocko vyskupu; Kiečių kanaaninkas ir Peterburgo dviasikiosios akademijos profesorius Jon. Cieplakas Mohilevo pavyksupu; pagaliaus pralotas Denisevičia vyskupo vietininku, kuriam Peterburgas skiriamas kaip gyvenimo vieta.

IS TRAKŲ.

Vilniaus gub.

Kas daroma dėl visiem taip reikalingo pinigų, prie kokių biurių prasizengimų gali nuvesti tas pinigų noras, aiškiai matomas iš neseniai, gegužės 19 d., Trakuose nagrinėtos Juozo Diljanio ir Mendelio Sabailo bylos. Jaunas ukininko sumas, Juozas Diljanis ir žydus Sabailis, buvo kaltinami už pasiekimą nenuoddyti žydą Breitbordą. Buvo taip: Trakų pavieto miest. Namonaičiuose gyvenė du žydai; abudu turėjo savo sankrovą, abudu pardavinėjo miltus, geležį ir kitas prekes, abudu varžinėjosi, kad tik daugiau prie savęs pirkėjų pritraukus. Dėl tokių varžytinių tarp abiejų krautuvininkų nuolat kilo barmiai, pyktis ir net vienas kitam žadėjo galą padaryti. Vienas iš tų sankrovinių, Breitbordas, pradėjo miltus pardavinėti taip pigiai, kad nebuvo netik jokio uždarbio, bet ir gerokas nuostolis ant kiekvieno pado. Žmonės pradėjo pirkis tik pas Breitbordą. Tuomet nuveiktasai kitas sankrovininkas, Sabailis, sumanė visai pralalinti Breitbordą ir prikalbina ukininką Diljanį pabarstyti duotų jam kokių ten miltelių ant taisonyjų valgių Breitborjo virtuvėje. Už tokį darbą ukininkas gauna tris rublius ir jeigu pasiseks darbas, apturėsias dar nuo Sabailio 47 rub. Milteliai tikrai buvo ant kepmos žuvies pabarstyti; paraga vė kiek tos žuvies, tuoj suserga. Tačiau nelaimės neatsitiko, nes mažai buvo ragauta. Nuo tos žuvies išdvėse tik trys katės, kurioms buvo duota šios žuvies. Pasirodė, kad žuvis buvo apiberta nuodais. Taip skambėjo apkaltinimas.

Patrauktas prie atsakomybės Diljanas iš pradžių prisipažino, apsakymdas, kad taip viskas ir buvo, bet paskui ir teisme tvirtino, kad prisipažinęs taip vien tik dėl to, kad norėjęs Sabailį įtikinti, kad buvė žadėta už tokį jo parodymą jį visai paleisti ir tt. Advokatas, kurs gynė Diljanį, darodinėjo, jog nėra prirodyta, kad Diljanis būtų pabarstęs tų miltelių, kad nieks jo nematęs virtuvėje, kur turėjo būti tarnaitė, kad pagaliaus per apsirikimą išnetyčių buvo galima vietoj cukraus pabarstyti tuodų ant žuvies juo labiau, kad tų miltelių buvo šepoj pas Breitbordą, kad ans juos slapta pardavinėjo. Tą patį prirodinėjo ir Sibailio apgynejas.

Po neilgų tarpų prisiekusieji teisėjai išnėse sprendimą, kad nėra prirodyta, kad kas nors būtų tuos nuodus pabarstęs ir tokiu būdu abudu apkaltinamuoju, kuriems grumojo keliolikos metų katorga, tapo paluotuoti.

Teisėjai pateikino. Pamanius, kad galėto būti ir taip, kaip buvo kaltinama, darosi baisu už žmogaus gyvenimą, kursai prie šios dienos tvarkos gali but parduotas už ketletą rublių.

IS "V. Z."

Mūsų apylinkės senatiki, išgirdę, jog Sibire jiems žemė iš pradžių esanti duodama be jokio mokesnio, sušelpiami užvedant ukį ir nuvežiami kuotik neveltui, — pasiuntė vieną iš savųjų vietos apžiūrėti. Pasiuntinui vieta labai patikusi;

IS KAUNO.

Iš Kauno kalėjimo neseniai bandė pabėgti keli žmonės, keliems tikrai pavyko ištrukti. Nuo to laiko kalinių padėjimas virto blogesniu. Nuolatos šaudo sargai į kalinius, jeigu tie užsila ant langų. Neseniai du katorgon pasmektuojų atsidarė langą, gerėjo si atgijanos gamtos grožybės; abu nušauti. Abu nušovė tas pats sargas Sobolevskis. Po antro atsitikimo politiškieji buvo nutarę badauti, bet pribuvusiam tą patį vakarą gubernatoriui prizaėjus išpildyti daugumą reikalavimų, bakes abudu varžinėjosi, kad tik davimas neįvyko. Tačiau sargas, nušovusiu anuos kalinius, gavo pagyrimą ir nuo vietos neprasalinė. Šaudymas į langus nesiliauna.

K. B.

IS "V. Z."

Kauno gubernatoriaus sugražino 200 rub. iš 300 baumės, uždėtos "Nedėdienio Skaitymo" redaktoriui kunigui Dambrauskui už straipsnį apie vyskupo Roppo pralalinimą.

("V. Z.")

Šiais laikais praužo kur du Kauno gimnazijos mokiniu. Vienas teisdario, antras izdo rumų valdininko sunus — abu iš ketvirto gimnazijos kliauos.

Pamažu pradeda aiškėti kilti, jog jie išsirengė Orenburgan. Kyla gandai tarp mokinių, kad kitas mokinių burs, jau didesnis, yra pasirengęs net Ameriką pasiekti... Paklausiute, kuo tikslu kelia sparnus tokiams išsidanginimui į pasviečius mūsų mokyklų jaunomėne?

Vis tai vaisiai naujos literatūros srovės, giliai šaknis leidžiančios į tamsius mūsų gyvenimo santikius... Leidžia dabar knygų daugybę, aprašančių kokių Amerikos šnipų karzygius darbus. Tu pragaršėjusių šnipų vardai: Pinkertonas, Holmes, Karteras, Putlinas ir tt.

Tokios rūšies knygos aprašoma dagi ir mokykla, esanti Amerikoje ir tobulinanti jaunikačius šnipų amate...

Netik Kauno, bet beveik visos Rusijos jaunomėnė dabar įsigilino į tas knygas... Kaip jos veikia ant jaunikačių sielių, miltėta jau sykį dienraščiu skiltyse. Kijevo mokiniai buriais prisirašo prie šnipų... iš savo valios ima pildyti žmogų taip baisiai žeminančias pridernes... Kauno mokiniai tuo pačiu tikslu Orenburgan išsidangino, o bursy besirengias keliolien, ketina pasiekti Ameriką, idant galėtų savo amate tobulumą pasiekti.

IS UTENOS.

Ukmergės pavieto. Mūsų apylinkės senatiki, išgirdę, jog Sibire jiems žemė iš pradžių esanti duodama be jokio mokesnio, sušelpiami užvedant ukį ir nuvežiami kuotik neveltui, — pasiuntė vieną iš savųjų vietos apžiūrėti. Pasiuntinui vieta labai patikusi;

IS ZASLIŲ.

Trakų pavieto. Gegužės 20 d., Kryžiaus dieną, išėjo procesija. Vargonininkas

pradėjo Visų Šventųjų litaniją lie-tuviškai. Žmonių buvo apie dvejatą šimtą. Viena mergaitė pradėjo visu labu šaukti: "molsia za nami"; į ją prisidėjo dar dvi, ir taip trijos norėjo užrėkti visą burį žmonių. Bet sužius visiems, turėjo nabagės nustoti; eidamos per bažnyčią, šūkavo: "wsziska jedna, zabijem organistego". Tai girdėdamas, sakau joms lenkiškai: "Jei Tamistoms rupi Dievo garbė, tai kam gi kelti maištas bažnyčioje?" Jos, net drebėdamos, atkartojo: "Vis viena, duosime vargonininkui!" Išėjusios iš bažnyčios, susirinko jau 7 mergpalai-kės vargonininko palangėje ir ėmė jį kolioti. Gal gi buryje buvo daug lenkų? Kur tau! Nedaugiau kaip 15. Bet kur susirenka ir 15 lenkų, turi paimti viršų ant simty. Kitaip jaučiasi esą "nukisrausti". Lietuviai gi, nors jų būtų tukstančiai, apie savo skriaudas negali atsiliepti.

Perkunas.

IS "V. Z."

IS KAUNO.

Iš Kauno kalėjimo neseniai bandė pabėgti keli žmonės, keliems tikrai pavyko ištrukti. Nuo to laiko kalinių padėjimas virto blogesniu. Nuolatos šaudo sargai į kalinius, jeigu tie užsila ant langų. Neseniai du katorgon pasmektuojų atsidarė langą, gerėjo si atgijanos gamtos grožybės; abu nušauti. Abu nušovė tas pats sargas Sobolevskis. Po antro atsitikimo politiškieji buvo nutarę badauti, bet pribuvusiam tą patį vakarą gubernatoriui prizaėjus išpildyti daugumą reikalavimų, bakes abudu varžinėjosi, kad tik davimas neįvyko. Tačiau sargas, nušovusiu anuos kalinius, gavo pagyrimą ir nuo vietos neprasalinė. Šaudymas į langus nesiliauna.

Yla iš Pakelės.

IS "V. Z."

Iš PANEVŽIO. Gegužės 23 d. jau galima buvo matyti, kad šių metų Paroda bus pilnesnė už pernykštę. Neaprašinėsiu tų skyrių, kurie gali rūpėti tik didžiuliams dyarininkams. Aš paminėsiu tuos tik skyrius, kurie tinka vidutiniam ukininkui.

Kauno Sindikatas pastatė mašiną, varomas garu, arkliais ir rankomis: piaunamasias, kuliamąsias, minamąsias, arpus, plugus, akčias ir labai daug visokių kitų mašinų. Piaunamųjų mašinų sodiečiai dar neverta, nes dar jų laukai tebeina rėžiais, bet kuliamosios mašinos, šiaulių ir Elvorto fab., jiems žinomos. Čia Parodoje galima jos visos apžiūrėti, sulgyinti, paderėti ir pasiklausti žinovų nuomones. Stacionis dar atvežė mašinų ir arpų Moritzo iš Liublino ir Aulo iš Rygos. Zavadzko plugų iš Varšavos pristatya labai apčiai su visokiomis vertykėmis.

Spžinės minamosios mašinos li-nams minti, dvienė trimis velenė-liais, gali tikti sodiečiams ukininkams: rankinės, jos labai maza vietos teuzima, jų kaina (25—30 rublių) irgi prieinama. Dvylkos velenėlių mašinos, arkliais varo-mos, 450 rublių. Švirkšliai gais-rui gesinti, nuolat varomu vande-niu ir 80 pd. augstumo, labai nau-dingi butų didesniems sodžiams. Jų kaina nuo 130 iki 200 rublių.

Tamprois amerikietiskosios akčios visokioms kainoms, visokio kokio didumo. Girti akčios tokių nėra reikalo: mūsų apylinkės so-diečiai gerai jas pažista. Nemaža tokių akčių išplatino pernai me-tais Panevėžio Vartotojų Drau-gija.

Nors sodiečiai dabar dažniausiai naudojas arpais, bet norėdami turėti grynų grūdų vasarajui sėti, nuvalytų nuo žirniukų ir visokių šiukšlių, privalytų pradėti naudoti ties vadinamomsionis Trijero Mo-rotos mašinomis. Grūdai, perlei-sti per tą mašiną, išsiskirsto pa-gal didumą ir svarumą į kelius sortus ir sėklas, pasilekia tik ge-rieji grūdai. Vadinamieji "fuch-telii" to darbo gerai neatlieka.

Yra Parodoje nemaža dailidžių dirbinių: lovy, indųjų (sėpų) ir kitų. Lacis iš Rygos (Derptskaja, No. 26) pastatė tris labai puikius uolios paminklus (kaina 275—400 rublių) ir dvi akmens lenti. Dar-bas labai geras. Špiziniai kryžiai kapams labai dailūs (kaina nuo 5—25 rublių).

Maizelis iš Rygos, pabrūkų ko-misioneris per parodas, atvežė la-bai daug visokių pramonijos nau-jienų: bevielų (be dratų) tele-grafų, iš pieno vielos tinklų sic-

tams arpmas, vinių, čebatų, dra-bužių, ir tt., bet apie juos kitame laiške, kada visi jau stovės savo paskirtose vietose paaiškinsiu. Kitam laiške ir apie arklius ir gyvulius pranešiu.

Skyrtėjas.

IS "V. Z."

IS JONISKIŲ.

Kauno gub.

Gegužės 10 ir 11 d. siautė baisi audra ir perkunija. Daubarų akolicejo uždegė namus ir nutrenkė 18 metų mergaitę; Raseiniuose sudėgino klijimą ir Sviliuose irgi klijimą. Nuostoliai visur nemaži.

IS "V. Z."

IS TAURAGĖS.

Raseinių pav.

Praėjusiais metais mūsų mieste-lyje buvo surengta keletas vaka-rėlių. Buvo susitaūsę ir gana di-delis choras, kuriame dalyvavo apie 30 dainininkų ir dainininkių. Mergaitės vaikščiojo tautiškuose rubuose. Tokie vakarėliai įneša-vo nemažą įvairumo į mūsų kas-dieninį gyvenimą.

Seniški veikalėliai supazindydavo mus su viešuoju gyvenimu, iš da-lies ir su istorija. Gražiai padai-nuotos dainelės žadindavo mūsų jausmus, o mergaitės vainikuotos, tautiškuose rubuose, primindavo prabocius, jų kultūrą, jų papro-čius.

Dabar virto kiti laikai.... Vien-a mergina jau pardavusi tautiš-kuosius rubus, kita pastogėn nu-metusi.... ir kitos besirengiančios tą pat padaryti.

Užklausus, kodėl jų nedėvi, at-sako:

Tai "cicilikų" pramanymas! Vakareliai, spektakliai praužo, Vyrai — vieni prie kortų staliuko pralaidžia kliauras naktis, kiti gi prie buteliuko.

Tokie tatau laikai pas mus! Tauragės Vabalėlis.

IS "V. Z."

IS SENAPILĖS.

Neseniai Suvalkų gub. liko už-tvirtinta darbininkų pašalpos drau-gija. Ta draugija padavusi kieri-kalams miegoti. "Kaip tai gal būti, kad patis darbininkai, kuni-gų nepaklausę, tvirtų savo drau-gijas? Ar negirdėjo jie, kad "Zi-burs" nori darbininkams draugi-ją sutverti, draugiją krikščionišką, dievobaimingą? Ar negirdėjo jie, kad jau liko sutvertas tam tikras komitetas, į kurį įeina suvejas, krautuvininkas ir keli ukininkai? Ir kas geriausiai darbininkų reika-lus pažista, kaip nedarbdaviai?" Bet veltui — draugija tveriasi ir be klierikalų pagalbos. "Ne, šau-kia jie: to mės nedaleisim. Drau-gija tur būti mūsų!"

Ir prasidėjo agitacija tarp klie-rikalų, kad į įsteigiamąjį susirin-kimą jų prieltų kuodaugiau, o tuomet galima bus išrinkti davat-kų ir buržujų valdybą, ir visa draugija bus perdirbta pagal nau-čios visokioms kainoms, visokio kokio didumo. Girti akčios tokių nėra reikalo: mūsų apylinkės so-diečiai gerai jas pažista. Nemaža tokių akčių išplatino pernai me-tais Panevėžio Vartotojų Drau-gija.

Nors sodiečiai dabar dažniausiai naudojas arpais, bet norėdami turėti grynų grūdų vasarajui sėti, nuvalytų nuo žirniukų ir visokių šiukšlių, privalytų pradėti naudoti ties vadinamomsionis Trijero Mo-rotos mašinomis. Grūdai, perlei-sti per tą mašiną, išsiskirsto pa-gal didumą ir svarumą į kelius sortus ir sėklas, pasilekia tik ge-rieji grūdai. Vadinamieji "fuch-telii" to darbo gerai neatlieka.

Yra Parodoje nemaža dailidžių dirbinių: lovy, indųjų (sėpų) ir kitų. Lacis iš Rygos (Derptskaja, No. 26) pastatė tris labai puikius uolios paminklus (kaina 275—400 rublių) ir dvi akmens lenti. Dar-bas labai geras. Špiziniai kryžiai kapams labai dailūs (kaina nuo 5—25 rublių).

Maizelis iš Rygos, pabrūkų ko-misioneris per parodas, atvežė la-bai daug visokių pramonijos nau-jienų: bevielų (be dratų) tele-grafų, iš pieno vielos tinklų sic-

IS "V. Z."

Publika ploja. Prelegentas stabdo: "Neplokite, ba socialistai pyksta".

Toliaus tęsė apie lygybę, kurią socialistai skelbia, įvykus jų valdžiai; buvę visi bus lygūs, nes anai ju, visi turi pilvą, kad valgytų ir tt.

"Padėkim, girdi, Petras yra darbuotojas, netingins ir da mokintais; jis atlieka savo darbą greičiau ir geriau; o Jonas tingins, be mokslo (ba tingi toks mokyti, o kam jam to, juk ir be jo jis yra lygus mokslininkui) ir mažiau ir net da prašiau atlikti savo darbą; bet pagal socialistiską tiesą, turi but lygus; lygiai apmokamas, nes Petras nori teip lygiai valgyti kaip ir Jonas, abiejų pilvai lygūs. Kur čia teisybė? Daug panašių faktų priedė."

Po prelekcijos, kaip buvo garšinta ant cirkuliarių, jog galės kiekvienas užklausti, kas ką norės, teip ir buvo. Vienas užklauso: kokia bus valstija socialistizmui įvykus? Prelegentas atsakė, kad ne galima žinot, kas ateis, tik kas praėjo galima patėmyt. Girdi, Jurgis Washingtonas paliko gana gerą konstituciją, o ar mes piladome? Viskas palengvė išskrysta. Dėlto ir socialistizmui įvykus, negalima sakyti, kad bus labai gerai, nes viskas su laiku mainos.

Kitas užklauso: kaip tai yra, kad jeigu mes padarom kokį daigtą, o mes jo nevaldom, tai yra nepriguli jis mums. Prelegentas atsakė, kad mes gaunam užmokėstį už tai, ką padarom ir tokiu būdu mums jis nepriguli.

Toliaus užklauso: kaip tai yra, kad dabar tiek daug armijų turime šert, kurių ne reikėtų užlaikyti. Prelegentas atsakė, kad jos tam, kad turi apsiginti viena viešpatystė nuo kitos, armija teip yra reikalinga, kaip reikalinga policija. Jeigu žmonės ne būtų gudūs, tai ne užsipildintų ant viens kito ir tokiu būdu nereikėtų armijų.

Toliaus socialistas aiškino, kad socialistizmui įvykus, bus paduota programa ir valstiją galės valdyti jėb kas. Prelegentas užklauso: o jeigu paduos programą padaryt draugai ne kraučiai, ar jis ji padarys ar ne? Užklaustasis ne atsakė. Dėlto reikia mums mokslo ir jeigu šiandien kur patys žmonės save valdo, renkami viršininkus, jeigu viskas būtų be tvarkos, tai kas tam kaltas? Patys žmonės. Todėl jie turi apsišviesti. Socialistizmui įvykus be mokslo, kol žmonės ne turės apšvietimo, rojus, kokį skelbia socialistas, ne įvyks. Mokslo mums reikia.

Prieš prelekciją ir tarpuose J. Skorko ir R. Karaliutė deklamavo eiles Vaiciūš.

Publikos susirinko ne per daug, nes didelis karštis buvo tą vakarą. Nuo iškasčių liko tik \$1.20 pelno naudai knygyno.

Publika užsilaikė ramiai laike prelekcijos, tik laike diskusijų pradėjo tūli nerimauti, o vienas tai net iš karščio su kumščiu grumoję prelegentui, nors jis nesivadina socialistu; patys socialistai, nors prelegentas ir gana juos kritikavo, ramiai ir tvarkoje sėdėjo.

Aš vardan Baltimorės Lietuvių Tautiško knygyno istariu aciū už pasidabavimą mūsų prelegentams už pirmąjį teip ir už antrąją prelekciją, p. V. Nagurnoskui ir A. Galinaičiui. Daugelis norėtų nuo pirmutinio prelegento išgirsti toliaus apie Lietuviją Istorią, kadangi dabar jau šilta, tai ant rudens galima būtų suręgti.

Dabar lauksime pikninko, kuris atsisbu i d. rugpičio, West-End Parke, naudai minėto knygyno.

Knygyno sekretorius,

K. J. Baltrušaitis.

Ant galo pagalios sulaukėme 2-sios prelekcijos parengtos "Vietinio Knygyno", kuri teip trumpu laiku buvo rengiama vasaros karščiuose, kad tik greičiau galima būtų išdėstyti to socialistinio klaidos. Tą viską apsiėmė išdėstyti, kaip ant delno, garsus Baltimorės mokslininkas, A. Galinaičius, kurs daugiau kaip metai visur gyrysi, jog socialistinio fundamentalistų principus galys lengvai sukritikuoti. Laikėm visi tos valandos, visi norėjo matyt, girdėt, kaip išvers pamatus socialistų skelbiamus neįsigiamais. Labiausiai laukė tos baisios dienos socialistai, kaip mirties ar gyvasties dekreto, nes daugumas visur šaukė, jog "au bus po socialistų (socializnui)".

23 d. berželio Lietuvių svietinėj susirinko 100 suvirš žmonių, nors ir labai karšta buvo. Pirmąsdi, J. Vasiūkauskas, atidarė susirinkimą ir pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius.

Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip šaukė prelegentas, nusistovėjęs už pat pamatų socialistizmo, o nepatėmijo, jog užsilpo ant kokio 4 ar 5 augšto ir ten įsėjo pamatų. Nepamiršo pridėti gražių žiedelių apie valkatas, kurie atimtinę turtus nuo žmonių ir jais kloja socialistinio pamatus. Ir daugiau jis gana keistų ir juokingų privadizacijų turėjo, ypatingai valstiją perstatė kaip kokį baisiausią žvėrį, kuris viską surys, suėd, kas tik darbininkas padarys. Tiek apie privatinis savastį.

Antam atvyjęje kalbėjo apie lygybę ir išdėdė: jogei žmonės iš prigimimo nevisi lygūs: viens stotesnis, kits laibesnis, trečio nosis ilgesnis; tai, pagal socialistų skelbiamą lygybę, turėtų karyt žmonės panašiai sodininkui karpant medžių ugius. Teip pat negali būti lygūs tėvas su sunum, senas su jaunu, ligonis su sveiku, o moteris — visai negalima prilyginti: argi eis, girdi, moteris kast anglias, o vyras ar gimdys ir žindys kūdikius".

Tokių argumentus prelegentui statant, retas iš susirinkusių iškenė nesijuokęs, nors ir labai buvo žmonės šilumos nuvarginti. Nežinau, ar prelegentas tyčia, vietoj garsintos prelekcijos, sulosė komedią, ar ištikrųjų jis teip mano apie socialistizmą. Jeigu tyčia garšina vieną, o daro kitaip, tai nors laiką būtų vėsesnį paskyrę, tad ant tokios komedijėlės būtų neblogas daiktas pasijuokti, bet jei ištikrųjų teip mano prelegentas, tai gana apgailestina, kad tokia mokyta ypata, "lojeris", teip žemai slenkia ir bando tamsyt protą žmonių.

Po to prelegentas pranešė, jogei prelekcija užsibaigė ir iš prelekcijos temos galima statyt užklausti, kadangi dabar jau šilta, tai ant rudens galima būtų suręgti.

Dabar lauksime pikninko, kuris atsisbu i d. rugpičio, West-End Parke, naudai minėto knygyno. Knygyno sekretorius, K. J. Baltrušaitis.

Ant galo pagalios sulaukėme 2-sios prelekcijos parengtos "Vietinio Knygyno", kuri teip trumpu laiku buvo rengiama vasaros karščiuose, kad tik greičiau galima būtų išdėstyti to socialistinio klaidos. Tą viską apsiėmė išdėstyti, kaip ant delno, garsus Baltimorės mokslininkas, A. Galinaičius, kurs daugiau kaip metai visur gyrysi, jog socialistinio fundamentalistų principus galys lengvai sukritikuoti. Laikėm visi tos valandos, visi norėjo matyt, girdėt, kaip išvers pamatus socialistų skelbiamus neįsigiamais. Labiausiai laukė tos baisios dienos socialistai, kaip mirties ar gyvasties dekreto, nes daugumas visur šaukė, jog "au bus po socialistų (socializnui)".

23 d. berželio Lietuvių svietinėj susirinko 100 suvirš žmonių, nors ir labai karšta buvo. Pirmąsdi, J. Vasiūkauskas, atidarė susirinkimą ir pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius.

Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir bedarbės nebūtų. Bet toki sakymai yra tušti, be vertės, neteisingi, beveik beprotystė. Netikėkite tokioms šnekoms! Toliaus jie sako, jogei visi turėti turėtų prigulėti valstijai, o žmonėms nieko nereikia. Ar teip gali būti? Sakau, kad ne! Greičiau vanduo tekės prieš kalną, žmogus bus gyvas be maisto, ne kaip privatinis savastis dings. Ypatičias turtas buvo nuo pat pradžių svieto ir bus, tas yra įstatymuose svieto ir Dievo: "negeisk, kas ne tavo", ir Sv. Tamosius sako: "kas ant svieto pirmutinis užgrėbs žemės kraštą, kitam to nėra". Žmonės ant svieto teip pat nelygūs: viens gabesnis, greitesnis, kits lėtesnis, užtat turėti įgyti gabumų, sunkumų yra tikrai jo savasčia ir socialistai tegul ne nemano to atimti. Ar jums rodo, kad fabrikantas lengvai atiduos fabrikus, karaliai sostus, kunigai bažnyčias, kad socialistai fabrikus užvestų? Reiks ant to revoliucijos, o revoliucija priešinga krikščionybė!"

Teip pranešė, jog išnė rimta, teisingą kritika socialistinio fundamentalistų principų — panaikinimo privatinis savasties ir lygybės, — prelegentas A. Galinaičius. Vėliaus kiek pasirodė pats prelegentas, persistatė gana išdidžiai: kaip geriausias darbininkų draugas ir pasirengęs už juos galvą paguldyt, dėlto parodysias socialistinio visas klaidas, griebsis už pat pamatų, nes visoki mažmožiai patiktuoti užimti per daug laiko. Ir pradėjo nuo šauksmų: "Socialistai nori išgriauti pragarą, o nuleist dangų, jie sako, jogei šios bedarbės priežastys, tai privatinis savastis, kad jos nebūtų ir

keikt savo ką tik buvusius nepažįstamus sėbrus. Aš tuo tarpu, pro šalį praeidamas, perspėjau aną vyruką, kad gatvė rėkt, kiek nasrai leidžia, neprivalo ir jeigu kuo užgautas, patariau kreiptis teisman. Ir vyrukas manęs paklauso, nudulino savais keliais. Kada pasibaigs tokios piktadarybės, sunku atspėti. Užtat vyrai, teip darydami, netik tarsi sava, bet podraug gėdą visiems sintautiečiams darote, jog iš sakys klos turi persergėt žmones, idant saugotus ir nepapultų į rankas Sintautų ištvirkėlių žuikų juodašimčių. Gėda, vyrai, gėda!...

Galim pasigirti sintautiečiais aludėmis, nes pas mus jų daug yra. Nemažai atsižymi daugumas senmergių davatų, taip pat siuvėjų, kurios, nors ir karčiamas ir nesivalkioja, bet neturėdamos kuo užsiimti, per dieną dienas savo liežuveliais ilgais... ilgais... iš kurių nors peštinės neišsina, bet šiaip jau visoki tarp žmonių nesusipratimai.

Ilgai teip buti negali!... Bet tikiuosi, sulauksim dienių, kada viskas kitaip čionai stosi!...

Na ir kasgi čia yra blogo? kamgi bereikalo aušyt burnas? Nenorį klausyt, lai sau gyvuoja, kaip gyvena, man rodos, rėžyt sienas peiliais ir griežt dantimis nėra už ką. Ar čia yra bent jų pavardės išreikštos? Ar galėjo "Vilniaus Žin." tolymesnėje skaitytajai žinot, kas tai toki tie žmonių juodašimčiai; o kad ir pavardėmis būtų išaukšti, tai irgi aniems vis tas past.

Teip bemastant, pasidarė man ant širdies lengviau. Matau jau šviesą, kuri reiškia, kad nežalio išlys iš tarpo medžių šviesi saulutė, apdengs aiškiąs spinduliais visą pasaulį ir visai nuslinks ta bereikalinga baimė. Emiau grėblį ir į pulką, darbininkų įsimašęs, maniau visai nustumiusi tolyn tą savo nuliudimą, bet ne ant ilgo. Sulaukęs vakaro, aš vėl negalėjau užmigti, netai bijau anų juodašimčių, bet mastau, ar niekad tokiems laikams nebus galo, ar ilgai prisieis laukt, kada pasirodys tarp žmonių šviesa, kada pamatysime žmonių, pabaigus kasdieninius darbus ypac šventadieniais, su laikraščiu, ar knyga rankoj, vietoj šokių, peštynių, biurių kalbų; kada vieni skaitys, kiti klausys, svarstys savo reikalus, kad kaip nors pakelti tarp savo tamsesniųjų brolių apšvietimą; kada kiekvienas mylės savo prigimtą šalį Lietuvą, kalbą, vietoj dabartinės degtinės, už kurią atiduoda savo paskutinį prieglavį, o laikraštį sunku ir dovanai įbrukt į rankas.

Norėčiau matyt visus dabartinius juodašimčius apgailestaujančius praėjusį laiką, savo drasias darbas pragarsėjusius, norėčiau anuos matyt, vietoj užpildinjančius nekaltai ant žmonių ir lupant bereikalingai pinigų, maukiant degtinę ir alų, grieziant dantimis ir plaustant peiliais kunus žmonių iš netvyrų į jų spagtus ispradusius, platinant tarp žmonių apšvietimą.

Norėčiau matyt, vjetoj p. Z. aludės, kuriai ant tos vietos (priešais kleboniją) stovėt netinka, lietuvišką knygyną; ir išties daug puikiau atrodytų ir žmonėms artimesniems, o ypatingai keičiavims; kiekvienas, pamatęs iškabą iškeltą vietoj gudiškoms raidėms, lietuvišką knygyną, labai stebėjusio.

Juo tolyn, vis drasiau emiau mastyt. Išruko visa baimė iš galvos; bučiau jau gal drasiai emęs plunksną į ranką, bet... pasijutau, kad esu silpnas, atsiminiau žodžius Adomo Jakšto "Pasikalbėjime su nykštukais"; pasijutau, kad ir aš toks jau nykštukas ir nieko negalėjau gero padaryti savo tėvynei. Nors pačiam plunksna, parašiau porą žodžių, kaip mokėjau, bet vis drėbėjau, kad nepakliučiau į rankas tų, kuriems norėjau parodyti kelią, kuriuom turėtų vaikščioti.

Šiandien, nors silpnas, bet jau ne drebu.

Nėra ką drėbėt prieš tą, kurį galima prilyginti prie gyvulių, neturinčio nė jokio supratimo...

Šiandien drasiai bučiau išvadęs visus vardais, pavardėmis, paaiškinęs sodžius, valčius ir apskričius. Bet galia. Per ilgai praseidėjau ant kelmo, o dabar jau saulutė pasirodė iš už medžių, laikas vartytis į lauką. Ir mama jau atsišėlęs, kelia vyrus iš miego, reikia pro kampa kluono kiutyt. Lai nemato, kad čia naktį persėdėjau. Mikų Dėdė.

Gadynė šlėktos viešpatavimo Lietuvoje

(1569—1795m.)

Parašė Jonas Šliupas, M. D.

(Tąsa).

pasekimo. Į istoriją ir tiesas Lenkijos įvedino kritiką ypatų ir įstaigų. Iš gamtos mokslų išmėtė teorijas Biblijos ir metafiziką, k. a. ginčius apie pradžią materijos, bet už tati mokino apie ypatybes apsirėikimų ir kunų, tinkamas praktiskam pritaikimui. Profesorius fizikos mokino įrengimą perkunsargių ir teoriją valdymo oralaivių; mineralogas atrodinėjo naudingumą sraigų, botanikas gelbingumą augalų medicinoje. Mokintojai liepė guodoti žmones mokslo, nežiurint į jų religiją ir filozofiją, popularizavo pažvalgas Cartėziaus, Voltaire's, Rousseau ir tt.

Komisija taip-gi miesteliuose ir kaimuose steigė elementariškas mokyklas. Be skaitymo, rašymo ir skaitliavimo mokino ten jaunuomenę daržininkystės, žemdirbystės, higienos ir tt.

Kontrolavo išpildymą įstatų Komisijos Vizitatoriai, periodiškai aplankanti mokyklas ir išduodanti raportus Vyriausioms mokykloms. Prorektorius lankė parapijines mokyklas savame apvade, o Rektorius visas mokyklas skyrtyje. Generališki vizitatoriai, daugiausiai profesoriai vyriausių mokyklų, po du ant Lenkijos ir Lietuvos, kas met apvažinėjo visas apbrus. Darbą Komisijos rėmė karaliaus, dalyvaudamas mokyklų abiturijose Varšavoje ir apdovano-damas medaliais geriausių mokytinų. Taip-gi presa gyry naują būdą mokymo. Ir galima buvo tikėtis naujų pastangų valstijai ir jos geresnės ateities.

Taip-pat privatiškos draugystės laisvųjų muliorių arba masonų stengėsi įgyvendinti humanitariskias idėjas. Tos draugystės emė Lenkijoje platinti valdant Augustui III, bet jas kunigija persekiojo. Jas platino jau tai sveltėmėčiai, jau tai jauni magnatai: Mnišchai, Oginskiai, Potockiai. Prie St. Augusto masonai dalinosi į podalas: vokiską, francuziską ir lenkišką; visatini suėjimai apspendimui visatinių ginčų vadinosi "wielka loża warszawska". Padalinus Lenkiją, Lenkai atsiskyrė nuo sveltėmėčių ir įsteigė ložą "Przyjaciół doświadczońch", vėliau vadimą "Katarzyna pod gwiazdą północną". 1784 m. galutinai tapo suorganizuota laisvųjų muliorystė Lenkų. Didžiulį mistrų iš pradžių buvo gen. Andrius Mokranovskis, potom Sčesny Potockis ir Kaz. Nestor Sapieha. Be vyriškų, buvo taip-gi ložos moterų. Priiminėjo tikti krikščionis. Mieriulaisviam uliorystės buvo kova su neapikata, naikinamas prietarų, platinimas naudingų žinių ir steigimas labdarin-gų įređnių.

Tauta emė kilti taip-gi ekonomiskai: pasididino laukdarbystė ir gerovė žmonių, ugerėjo pramonė ir miestai, atsivagino prekyba, pasidaugino gyventojai. Tuli ponai emė naikinti baudziavas. Po senesnių: kn. Sviarniskio, kunigaikštieš Jabolnovskos, kanclerio Zamoiskio ir Przebendovskio, atėjo pilna eilė reformatoriškų bandymų. Ks. Brzostovskis, liet. referendorius, dvaruose Merkinės, kurius palei savo vardą praminė Pavlovo, baudziavas apmai-nė ant čyžės, mokėstis naturoje ant piniginių mokesčių; suteikė valdiniams savivaldystę, stengėsi pakelti dvasią ukėsystės. Jo paveizdą pasekė kunigaikštis Stasys Poniatovskis dvaruose Korsuniskų, kur gyveno 400000 gyventojų. Liet. pakancleris Joakimas Chreptavicius savo dvaruose vaivad. Novogrodok: Ščorse ir Višniev, suteikė valščionims ypatingą laisvę, panaikino baudziavas, be lažų (sarvarkų) ir patvadų; už žemės vartone emė tik 1/3 dalį javų. Sčesny Potockis, rusiškas vaivada, savininkas 3000-000 margų žemės, sumažino baudziavą, ir emė 12 grašių čyžės už darbo dieną. Pagarsėjo meile valščionijai: Augustas Cartoryskis, sumus jo Adomas, kunigaikštieš mārškienė Liubomirskienė su žentu savo Stasiu Kostka Potockiu, Jackus Jezierskis kaštelionas Luko ir tt. Iš karčiamų varinėjo laukan žydus, kaip alintuos ir demoralizatorius valščionijai. Laudum vaivadijos Sieradziaus gresė didėle pinigine bauda ir keletu savačių bokšto tam, kurs laikytų žydus ant arendos ir sinkiuose.

Brangumas užrubežinių pirkinjų spyrė užsiimti namine pramone. Karalius pats Belvederoje pas Varšavą įsteigė fabriką fajano, Kozienciuose — kalvę, ir liejynę kanuolių; kada Austrijai teko Bochnia ir Vielička, rėmė įjėkiojimą druskos. Iš magnatų buvo veikliausiu Antanas Tyzenhaus, priedvarinis liet. pažyđininkas. Lietuvos miestuose jis steigė fabrikas: drobės, gelumbės, popieros; priemiestyje Gartinu — Horodnicioje — jis įsteigė didelės trobas prie upės Lososinos ir didelę pramonę, kuri darė viską, pradėdant nuo spilkų, adatų ir kortų, baigiant vežimais ir mežginiais bei audimais. Vadais fabrikuose buvo parveždinti iš užrubežių sveltėmėčiai: francuzai, vokiečiai, belgai ir škotai; darbininkais karališki valščionys. Taip-gi kunigaikštis Juozas Cartoryskis, liet. stalininkas, turėjo Korce, Volynijoje, fabriką gelumbės, skrybėlių ir fajano; tą pat darė: Protas Potockis Machnovkoje, Ukrainoje, Sčesny Potockis Tulčyne, Sapieha Rožannoje; pramonėje veiklūs buvo taip-gi: Malachovskiai, kunigaikštis Stasys Poniatovskis, Joakimas Chreptavicius, Jackus Jezierskis ir daug kitų. Paveizdą magnatų pasekė taipgi turtingesnėje šlėktos miestuose ir kitur.

Išatymdavystė seimų bėgijė pirmų 12 metų viešpataujant St. Augustui nebuvo prielanki miestams. Taip administracijoje, kaip civiliskoje tiesdarystėje miesčionys buvo atiduoti mylistai staratų, garsų savo plėšimais, kurie kers-tavo, jeigu kas apeliavo į asesorių teismą. Karti buvo taip-gi konstitucija 1776 m., kuri nuo visų miestelių Lietuvoje atiminėjo magdeburgijas, t. e. panaikino vokiškų įstatymus: panaikinant magistratus, valdžią miestelių perėjo į rankas staratų. Neretai starastos liepė miesčionims eiti baudziavas, nežiurint į čyžės, mokamas respublikos yždan. Neatlygino tų skriaudų konstitucija 1775 m., leidžianti liet. miesčionims pirkti žemes, kas turėjo pamasinti sveltėmėčius apsigyventi kaimuose ir įsteigti fabrikus. Taip-pat bėgijė antrų 12 metų įstatymdavystė miesčionims nebuvo prielanki: patvirtinto senas tiesas, o konstitucija 1786 m. atstumė neslėktas nuo aficieriškų funkcijų. Rods karalius įvairiems miestams paskyrė komisijas geros tvarkos (boni ordinis), susidedančias iš vaivados ir starastos kaip pirmsėdžio ir iš aplinkinės šlėktos; jų uždutimi buvo sutvarkinti miesto ukės. Yždinės komisijos ejo miestams pagelbon, keldamos pramonę, amatus ir prekybą. Depar-tamentas policijos apsergėjo miestus nuo gaisrų, nušancavo

namus, tvarkino brukus. Per tati miestai kilo, daugelyje jų išsiplėtojo pramonė: gelumbinė, odininkystos, aludarinė ir tt.

Augo taipgi prekyba, nors ją stabdė Prusija, uždėdama ant javų ir kitų pardavinių, einančių į Gedaną, 12% maito. Prekybą kreipėsi link Juodųjų marių, kur 1783 m. carienei užėmus Krimą, įteigus Chersoną ir pirdišką laivynę ant Juodmario, atsidarė prekybą javų fusiškoms vadydoms. Per trisus Mat. Butrymavicius, šlėkta liet. Brascių vaivadijos užsiemė išdiovinti Pagirėnų balas ir dirbo traktus: pinsk-slouniškį ir pinsk-volyniskį. Daryta kanalus. Lėšomis did. liet. hetmano Mikolo Kazio Oginskio, kanalas vadinamas Oginskiu sumezgė Sčarą, ipuolanciją į Nemuną su Jasiolda, įtekanciją į Pripetę, per ką įvyko komunikacija tarp Baltijos ir Juodųjų marių. Tą patį siekį turėjo karališkas kanalas, risantis Pina, įtekanciją į Pripetę, su Muchava, ipuolanciją į Bugą. Prekybą labai pasidaugino. Kuomet 1776 m. į Lenkiją atėjo sveltėmėčių produktų už 48000000 aukšino, o iš šalies į užrubežį išėjo tik už 22000000, — tai prabėgus keliolikai metų išvežimas pasiekė 150000000 ir perviršiojo vertybę atvežimų.

Augo taip-gi skaitlius gyventojų. Po pirmo padalinimo Lenkija skaitė vos 7400000 gyventojų, praėjus keliolikai metų turėjo jau 8800000, arba priauginą ant 19%. Iš viso skaitliaus pripuolia ant šlėktos ir kunigijos 800000, ant miesčionių krikščionių 600000, ant žydų 900000, ant valščionių 640000, kiti ant Totorių, Čigonų ir tt.

Nors protiskias išsiplėtojimas ejo pirmyn, bet ir priešgynumo konservatyvų netruko: dvasia fanatizmo neguodjo laisvės persitikrinimui. Radikaliskai laikraščiai spausdinami buvo ar slapta ar užrubežyje, taip-pat veikalai Voltaire's. Prof. Krokavos akademijos, Juozas Bogucickis, už peikimą fanatizmo ir gynyimą husitizmo neteko vietos. Šlėkta priėsinos mokymui zoologijos mokyklose, ir skundėsi ant mokyklų už platinimą netikystos! Siuntė vaikus į užrubežį ar pakampines mokyklas... Apšvietimo Komisija priversta buvo mokinti sugadintą lotynų kalbą ir versti mokintojus su mokytiniais eiti ant misių ir atlikti mēnėsine išpažintį! Tamsybė viešpatavo dar tarp šlėktos, miesčionijos ir valščionių...

Apšvietesni augėsnieji sluogsniai buvo patvirke, neisimant nei moterų. Pierskirus moterystėje buvo paprastu dalyku. Daugelis nesigėdijo tarnauti ambasadoriui Maskolijos taip patenkancioje Dumoje, kaip rinkimuose pasiuntinių ir seime. Šlėkta dar lėbavo kaip prie Sakų ir tarnavo galingsiems...

Ir ekonomiskame gyvenime, šlėkta be apšvietos, turėjo brangiai mokėti sveltėmėčiams, ir truko kapitalo pagėrinimui produkcijos. Daugelis pamėčiojo pramonę; sumatūs Tyzenhaus subankrutijo 1780 m. Ir valščionys nemokėjo išsiristi iš senų vargų. Progressu reikėjo reformų. Tati pažymėjo politiskoji literatūra.

Virejas Wielhorski, pasiūstas generaliskumo tarp pasiuntinių į Paryžių, kreipėsi patarmės įjėkiojamas pataisymui respublikos prie garsų Europoje rašininkų: Rousseau ir kn. Gabrieliu Mably. Rousseau parengė: Consideration sur le gouvernement de Pologne et sur reformation projetee; jis gyry seną rėdą Lenkijos: rinkimą karalių, liberum veto ir konfederaciją; siulė vidurinius pagerinimus ir išliuosavimą valščionių. Mably aplankė Lenkiją ir parašė veikalą Du gouvernement et des loix de la Pologne; velijo valščionis išliuosuoti, nupeikė liberum veto ir patarė įvesti paveldėtinumą sosto. Pats Wielhorskis išleido knygą: O przywróceniu dawnego rządu według pierwsiastkowych rzeczy postolitej ustaw (r. 1775), kur reikalavo sugrąžinimo įređnių į padėjimą, buvusį prie Popielidų ir Piastų. Juozas Wybickis, knygoje Listy patrytotyczne do J. W. ex-kanclerza Zamoyskiego, prava ukladajacego, pisanę (r. 1777), sprendė apie reformas reikalingas užvesti, ypačiai-gi reikalavo paliosavimo valščionių: reikalavo chlo-pams ypatingos laisvės, savasties žemės ir valdžios globos jų teisdarystoje. Ex-jezuitas kn. P. Svitkovskis, laikraštyje Pamietnik polityczny i historyczny nuo 1782 m. išmancianame, rašė apie priežastis nupuolimo ir apie pakylėjimą respublikos. Svarbiausiu-gi buvo veikalas kn. Stasio Stacjoso: Uwagi nad zyciem Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana wielkiego koronnego (r. 1785), velijantis tėvoniją sosto, neper-sitraukiant seimą, teikimą įstatymų didumu balsų, sulyginimo tiesos su šlėkta miesčionių, apčyžinimą ir apšvietimą chlopu, užvedimo 100-tukstantinės armijos. Bet... reformatoriškos užmačios buvo teorijomis, kurių neleido įgyvendinti gvarantija, budinti apie nepalytėtinumą formos valdžios 1775 m., kaip rodo likimas kodeksų, parengto Andriaus Zamoiskio.

Zamoiskis drauge su kitais juristais (J. Wybickiu ir tt.) parengė savo trisus 1778 m. po vardu Zbiór praw sądowych, kurs apimą kodeksą civiliską, kriminaliską ir procesą; jis projektavo reformą prietikių valščionių ir miestų. Jis dalino chopus į 2 kategorijai: apsigyvenusius ant dvaro žemės be inventorius (zalogos) ir be sutarties, ir apsigyvenusius su savo zaloga palei kontraktą. Pirmieji negali apiešti žemę, antrieji turi pilnągą ypatingą laisvę. Sunų chlopo pirmos kategorijos tiktai vyriausias ir trečias turi pasilikti ant žemės; kiti turi laisvę užsiimti amatu ir apsigyventi miestuose. Išleidžiant dukters už vyro, nieks negali varžyti valių tėvo. Chlopas, sėdintis po kontraktu, ginčiuose su ponu eina į miestiską teismą. Tą pačią tiesą turi chlopas nelaisvas tuomet, jeigu ponas atimtų nuo jo turtą, sužeistų, kalintų ilgiaus negu 24 valandas ir pasisavintų ant jo kriminaliskąjį teismą. Ponas už užmusimą chlopo turi būti baudziamas mirtimi. Kiekvienoj parapijoj turi būti mokykla, kurią vaikai chlopu turi lankyti per visą žiemą. Miestams Zamoiskis gražino tiesas, randamas vietinėse privilegijose. Miesčionys vaivadijos miestų turi tiesą pirtiesi žemes aprubėję 3 mylių. Toliaus Zamoiskis proponavo valdžios kontrolę ant bulių popiežiaus, apvertimą 1/4 dalies lobių po mirusių kunigų labdarystos siekiam, paskyrimą amžiaus ypatoms einančioms į klostiorius ir tt.

Stackelbergis pranešė Peterburgui, kad projektas ex-kanclerio pereiną rybas konstitucijos valdžios ir neturįs gauti seimo sankcijos. Imperatorienė liepė konstituciją 1775 m. nepakuštinti. Stackelbergis apie tai pranešė karaliui prieš seimą 1780 m. ir rengė sau prielankius pasiuntinius. Seime Volynijos pasiuntinys Kamieniskis įrengė atmetimą projekto Zamoiskio su pridėjimu, kad niekad ne-taptų atnaujintas. St. Poniatovskiu, pasiuntiniu Varšavos, reikalaujant peržiūrėjimo trisus ex-kanclerio, tarnai Stackelbergio rėkė: "nesutinkame!" ir draskė lakštus knygos ir mėtė ant žemės. Viename suėjime po įtekme Stackelbergio atmetimas tapo projektas modifikuoti konstituciją 1775 m. ataisant prietikius chlopu ir miestų. Taip tai e. D. C. politiskio palengva įvykė buvo dalykai, kurie įkvėpė ateities geresniems laikams respublikai.

(Toliaus bus).

IDOMUS TIKSLAS.

Keista ir nuostabu, jei tuli musy rašėjai užsiima ne principais, bet ypatų dorybėmis, kur išbujojusi fantazija gali rasti plačią dirvą, ir tame dalyke Amerikos laikraščiai žiba, tviks. Keista teipogi, jeigu laikraščiai, kurie teip, rodos, yra švarūs, padorus, palaiko šmeizimus.

Smeizimas — biauurs polemikos budas. Lengva sutvert pasaką; lengva purvais ypatas apdrėbti.

O vienok atsiranda tokie rašėjai, kurie lieja paplavas ant sveltėmėčių galvų; gal buti ilgai rinko jas, įjėkiojo progos, kur išpilti, o gal kitaip ir nemoka varyt darbo? Gal tik šmeizime išsiipylė visą energiją?...

Neiškenčia mano ypatos nepagavė.

Iš pradžių nebuvo roro atsakyti ant ypatingų užpuldinėjimų. Bet pagaliaus, nors šaltinis užpūlimui — šmeizimai, savotiški išmislai, — matau reikalingu atsakyti visiems.

"Lietuva", savo 23 N. atspaudino tulo p. Delegato straipsnėlį; jis rašo, buk aš L. S. S. susivaziavime prieš visus delegatus išvadinau — "Kovą" juodašimčių organu su J. Baltrušaičiu red., kaip provokatorių, šnipu ir tt.

Matomai p. Delegatas laike susivaziavimo mastė apie dangiskus migdulas.

Ponas Dubickas šaukė visais nasrais prieš delegatus: "Zagaras prelekcijose, parengtose subatoj, balandžio 25 dieną, išvadino J. Baltrušaitį šnipu, provokatorium, o "Kovą" juodašimčių laikraščiu". Taip, šaukė ir tvirtino, visai atydos neatkreipdamas, jog visi buvysieje prelekcijose visai to negirdėjo. Kada paprašiau p. Dubicko nurodyti tokią ypatą, kurią gal patvirtinti tuos "mano" išsireikšimus, jis iššaukė A. Baltrušaitį; A. B. labai suprantamai paaiškino, kad girdėjo, kaip žydai tose pačiose prelekcijose, kalbėdamiesi tarp savęs, išnėšė mintį, — jog red. J. Baltrušaitį už jojo išsisiokimus "Kovoje" galima pavadinti augščiauliu minėtais žodžiais. Tą girdėjo ir visas susivaziavimas, bet visai negirdėjo, jog J. B. bučiau kuomi išvadines. Man paprašius p. Dubicko paantrty, jis tą, neužsimerkęs, atkartoj; tasyk mečiau j. jojo purviną veidą žodį "podlec" (Rusijoj su panašiais elementais už panašius pasielgimus tankiausiai tuomi atsilgyja). O p. Delegatas, bemaštydamas, nuvaziavo "Lietuvon" su kloakų statine: "podlec, šnipas, juodašimčių organas" ir tt. ir tt.

Iš p. Dubicko ir jam panašių nėra ko dyviti. Norėdami trukdyti darbą, įjėkio visokių sofizmų — čia šmeizimas, o čia socializmas. Ponui Dub. net nesunku, kaipjo L. S. S. sekretoriui ir sąjungos nariui pakvaillint — čia blizgantis stovis, o čia 900 doliarų skolas.

Bet iš ko reikia pasidvyti, jeigu ne iš jūsų redaktoriaus J. Baltrušaičio. Pats nebudamas prelekcijose, visai nežinodamas kame dalykas, sulipdė ant manęs 19 N. "Kovos" tokią simfoniją, jog ir jam pačiam dabar nesmagu. Jis savo pranešime apreiškia visuomenei, kad aš, kaip prelegentas, 25 d. balandžio išvadinau "Kovą" ir jį patį tais pačiais žodžiais, kokiais p. Dubickas prieš delegatus šaukė. Matyt ir p. J. B. įjėkio sofizmų — čia konkurencija, o čia kri-ziš... galvoja.

Toliau "Lietuva" 25 N. išspaudino "feljetonėlį" (jeigu tokius rašinius galima feljetonėliais pavadinoti), kuriame rašėjas, p. Janonis, paėmė sau tikslu pastatyt Amerikos visuomenę ant kelio ir norodyt, kokios ypatos yra geros, kokios ne. "Feljetonėly" taip aiškiai, nors ir be vardu, yra įvardyta tos "negerosios" ponui Janoniu ypatos, kad kiekvienas mokantis skaityti supras, apie ką ten einasi. Vardas nepaminėti vien tik dėlto, kad rašėjo ir laikraščio negalima būtų patraukti teisman už "libel".

Ir taip, "Lietuva" su savo sandarbininku užsiemė ypatas šmeizt, — tas ypatas, kurios nieko blogo jai ir visuomenei nepadarė. "Lietuva" gali but nuo valdiško teismo tuomi išisukti, kad vardus pralenkė. Bet nuo visuomenės teismo neišisuks. Nes... užsiemė purvinu difemacijos darbu.

Ji šmeizia mano ypatą prieš visuomenę. Netikiai pradėjo mano ypatą kaisioti. Jos sandarbininkas sutvėrė sau pasaką, ir sako ją per "Lietuvą" visuomenei, kad mano pirmesniame apsilankyme Amerikoje aš nebuvo L. S. D. P. prašytas atstovauti ją Amerikoje

ir pranešti broliams Amerikiečiams apie revoliucijos stovį tėvnyje (feljetone rašyta kas kitas: ten parašyta, kad minėta ypatu nebuvo partijos įgaliojta atstovauti Amerikoje, bet buvo vien tulo jos viršininko prašyta, jeigu galima, pasidaruoti. Tas juk ne tą patį reiškia. Red.). Koki tos pasakos motyvai — nežinau. Bet kad jie yra nesvarūs, tą galima numanyti.

Aš nebuvau tokiu atstovu, kad bučiau galėjęs į Washingtono kongresą patekt, arba kokias derybas su valdžios ar su partijoms atlikt. Bet kad buvau įgaliojtas L. S. D. P. atstovauti ją revoliucijos metu, ir skelbti kovos už laisvę bėgi, turiu savo rankose partijos dokumentus, oficialiskai palidutus partijos antspauda ir parašais. Tuos dokumentus matė tuolaikinis Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje centro komite-tas ir redakcijos: "Kovos", "Vienybės" ir... pačios "Lietuvos". Kaip "Lietuvai" ir jos sandarbininkui dabar parėjo man šmeizti, nesuprantu. Turbut užsigėidė sensacijinių naujienų, kad skaitytojų daugiau tuomi patraukti (na, o jeigu ne? Red.).

Kita apie mane pasaka dar biauuresnė. Ponas Janonis sakosi negirdėjęs, kad aš, parvykęs į Rusiją, buvau patekęs į valdžios rankas (feljetone irgi kas kitas pasakyta. Red.). Ir jis tik savo aušims pasitiekėdamas, meta drąsiai į manę purvus. Paprašyčiau p. Janonį ir tokius purvus talpinančią "Lietuvą" pasiteirauti (ne redakcijos pareiga teirautis, ji užsitiki pranešančiam. Red.) Kijevo, Vilniaus ir Kanno gubernijose, kur sėdėjau kalėjimuose ir esu po-dangų sykių įtrauktas į administracijos raštus bei policijos pajieško-jimus. Jeigu to negali ir nenori "Lietuva" su savo sandarbininku padaryt, tai meldžiu kuogreičiau-siai mestus ant manęs purvus pa-siskubinti susisemt. Buva kartais tarp susibursių ypatų trečiųjų teismai. Čia aš nematau reikalo prie to pagarbaus įrankio griebtis su ypatu ir laikraščiu, kurie norė-dami nepaprastomis naujienomis savo skaitytojus nudzinginti, — ima, ir vašina juos susilavinėtais savo išmislais.

Nežinau, ar seniai tai pradėta daryti, bet paskutiniu laikui pastebėjau, jog tuoliems veikėjams reikia būtinai pajieškoti ožio atleidi-mo, kaltybės savyje pajieškoti už miršo. Principų kabanoti nemoka, negali; turi sujieškoti ypatos ant kurios galima nuvesti visą kaltę.

Blogai su tuomi; matyt kitokių argumentų neturi. Įpykimas šneka (o už ką? Red.).

Aštriai parašiau; nes matosi, kad su tokiu laikraščiu ir tokiais jos sandarbininkais kitaip nėra galima susisiekėt. Švelniau kalbėsi, teisinėsis, spaviediosis, — tai sakys: aa, matai, kaip prisivertem nusipakaryt! Tai musų tiesa — mes jį taip uždrožėm, o jis sau gražiai ir nužemintai!...

Ne, "Lietuva", p. Janoni ir kiti! Jūs galite ypatas šmeizt, nors užslėpdami jų vardus iš baugstomo įstatymų rankosna nepatekt. Bet nuo visuomenės teismo neišisuk-site.

Esate profesionališki šmeizikai. A. Zagaras.

Talpiname p. Zagaro atsiliepi-mą, nors dėl jo koliojančios for-mos priderėjo jį atmeti. Vienok turime iš savo pusės šį tą paaiš-kinti. Delegatas, aprašęs L. S. S. susivaziavimą yra vienas iš žy-mesnių socialistiskų veikėjų Ame-rikoj; prie tokių veikėjų turime priskaityti teipgi partijos organo redaktorių ir jos sekretorių. Au-torius tilpusio "Lietuvos" feljetono ir šiandien gyvena Europoj, daly-vaavo part revoliucijos judėjime, yra, turbūt, ir Lietuvos socialistų partijos nariu. Kodėl todėl "Lietuvos" redakcija turėtų jiems ma-žiau tikėti negu ponui Zagarui? Visuomeniskų veikėjų ypatą teip kartais rišasi su viešais darbais, kad tokių ypatų net privatiški dar-bai sunkiai atskiriami nuo viešų. Todėl tai ir patilpo teip p. Zaga-rui nepatinkanti raštai Delegato ir Janonio. Jeigu Janonio raštas neteisingas, jis gali jį "išseinti", bet tą tik jis gali padaryti, "Lietuvos" redakcija nežino ir negali žinoti visų p. Zagaro Lietuvoj per-gyventoj laikų.

Kaslink gi principų, rašto for-mas, p. Zagarui galime atsakyti tik sena patarle: gydytojau! gydyk pats savę!

Red.

AIRIJA.

Lapai iš Istorijos Airijos.

Parašė A. Janulaitis

(Tęsa).

Ramieji airiai sutvėrė draugiją "Home-Rule" (Savyvalda arba autonomija), kuri norėjo per įstatymus įgyti Airijai autonomiją arba savyvaldą. Varė ji toj dvasioj agitaciją parlamente per deputatus, susirinkimuose, laikraščiuose. Bet jos veikimas įgavo vertę vėliau, pradėjus plačiau veikti neramiesiems.

Neilgai tęsėsi tas ramus laikas. Atmainos 1869 m. davė nedaug, visai mažai, skurdas slėgė po senovei. Ir vėl atsirado fenijai. Jie atėjo per pačius laikais, kada ėmė veikti Home-Rule's partija ir nieko negaudavo, kuomet atsirado ir ėmė darbuotis "Artojų Sandora" (apie ją žr. žemiau); tatau buvo po 1880 m. Jų virbė buvo nebe Amerikoje, o pačiame Londone. Iš fenijų draugijos išėjo vienas tas tyčia suvertas burelis "Nenuveikiamųjų" (Invincibles), kurie atsirado pirmą sykį Dubline 1881 m. Sodžiu, dvaruose atvirai jie vedavo boikotą (žr. žemiau), o slapta — žudydavo. 1882 m. 6 geg. Dublino mieste krito iš jų rankos vyresnysis Airijos ministras ir jo pagalbininkas. 1882-85 m. Anglijos miestuose jie griūdavo ir ardydavo valdžios namus. Valdžia stengėsi sukti siulą tos draugijos. Šnipai ir judosiai padėjo jai tad padaryti. Pagaliau ji pasirūpino užimti jiems kelią, kur jie galėtų pasislinkti, pasirūpino išgauti juos atgal iš Amerikos, jeigu pabėgtų. 25 birž. 1886 m. Anglijos valdžia sudarė su Jungtiniais Valščiais Amerikoje, kad šie išduos fenijus Anglijai, o ta jau žinodavo, ką su jais daryti.

Teip pasibaigė fenijų darbai.

V.

Airiai po senovės buvo tik nuomotajais, priklausantiems pilnai nuo pono valios. Reikalinga buvo, kad žemės ūkininkams nuosavai prigulėtų. Tokie norai ir pirmiausia buvo išreiškiami, tik vėliau jie priėmė tam tikrą rimtą formą. Atsirado draugija vardu "Artojų Sandora" (Agrariška Lyga), kuri platiu po žmones nuomonę apie reikalingumą atimti iš ponų žemes. Prie sutvėrimo jos daug darbavos Mikolas Davitt (Dėvitt) 1846-1906 m.

Buvo tai ūkininko sunus. Iš mažens jis matė vargus; jo tėvą išvarė ponas. Jau jaunystėj tapo feniju, dalyvavo užpuolime ant vieno palociaus. Iš pradžių jam sekėsi slėptis ir išsprukti iš policijos rankų, bet 1870 m. jį išdavė jo draugai. Teismas nubaudė 15 metų karo (katorgos), atsėdėjęs jam 7½ m. ir gerai užvedant jį paleido 1877 m. Paskui persikraustė į Ameriką ir varė agitaciją tarp Amerikos airių. Tenai atsirado mintis, jog visa priežastis vargų yra tame, kad airiai neturi savo žemės. Reikia sako jais atimti iš anglų ponų ir pavesti airiams; bet tas neįvykdomas dalykas, kol nebus Airijoj nepriklausomos demokratiškos respublikos. Čia buvo surišta žemės klausimas su politika. Pagrįžęs į tėvynę, Davitt pradėjo tą pačią skelbti. Atsirado nemaž šalininkų iš inteligentijos tarpo, kuri prisidėjo ir varė agitaciją. Darydavo susirinkimus ant rinkų, laukų, kartais tyčiomis ant tokių vietų, kurios žadino airiuose neapykantą anglų savo atminimais. Pagaliau tapo įkurta 1879 m. "Artojų Sandora" (Agrariška Lyga). Būriais įstoję į ją ūkininkai. Jos spekos augo. Jau pradededa kovą: sumanymas dalintis įvykinamas. Ponai atkeršydavo tuom, kad varydavo lauką nepatinkamus ir jiems atžagarius nuomotus. "Artojai" apsvaisto ką daryti tokiuose atsitikimuose. Čionai atrado naują kovos įrankį, kuris vėliau visur praplyto po visą pasaulį. Vieniame susirinkime (Enneri) parlamento deputatas Parnell klausia susirinkimo. Ką daryti su tokiu žmogum, kuris pasamdo išvartyti nuomotą gyvenimą?

— Nušauti! — atsiliepė keli iš pulko.

— Girdžiu, sako Parnell, jūs norit nušauti. To permaži. Aš nurodysiu geresnį kelią, ir žmoniškesnį; šalininkės jo lyg rauptoto, neduokit jam nieko, niekinkit jį ir jis stips badu.

Pirmą sykį teip padaryta su vieno pono kamisoriu Boikotu, ir nuo to tas budas kovos įgavo boikoto vardą.

Fenijai dalyvavo toj "Artojų Sandoroj", buvo jie ten karščiausiais gavalais. Kur negalima buvo padaryti ko per tą draugiją, kuri buvo įstatymų leista, ten jie veikdavo slapta.

Artojų Sandora varė darbą tarp ūkininkų ir vedė ekonomiską kovą. Politiską ji varė parlamente deputatai. Jau seniaus parlamente airių atstovai rūpinosi išgauti daugiau tiesų. Atstovai buvo tokiais, kurių reikalavo pati Airija. Nėnant stiprios organizacijos namie, negalėjo jie ten drąsiai elgtis ir kovoti: daugiausiai stengėsi pakalbėti į anglus ir prašyti palengvinimų. Parlamente buvo atstovais tokios ramios draugijos, kaip Home-rule (Autonomija), atsiradusi apie 1870 m. Si nesvajoję apie atsikėlimą Airijos, nenorėję parlamento namie, pasikakindavo savyvalda iširšimui kaikiurių vietinių dalykų. Šiems nepatiko fenijai, kad erzina valdžią ir jiems kelią užkerta. Neturėdami drąsos, negalėjo daug ko nuveikti parlamente. Berods buvo tik geros valios žmonijos, bet nebuvo darbščių, energijos pilni. Nėnant vienybės, nes nebuvo bendro pamato, negalėjo užtarti airių reikalų, kol tarp jų vėl neatsirado bruzdėjimas. Skait-

lius nusidėjimų dėl žemės augo. Žmonės patys, be jokios organizacijos, o kartais ir fenijų vedami, padėgdavo dvarus, nudėdavo ponus, jų komisorius, spirdavo atgal priimti išvytuosius nuomotuosius. 1872 m. tokių nusidėjimų skaičius daėjo iki 255, 1873 — 254, 1874 — 263. Valdžia norėjo išleisti naujus įstatymus airių persekiojimui. Jų deputatai parlamente priešinos tam, bet silpnai, nedrąsiai. Kaikurie norėjo ardyti parlamento darbą, bet dauguma taikunų airių atmetė. Keli bandė vieni tai daryti, bet nieko iš to neišėjo. Nauji apsunkinimai turėjo tik išjudinti airius. O jų bruzdėjimas turėjo prispriti deputatus elgties kitaip parlamente: turėjo ir jie kovoti o ne vien maldauti ir plėpti. Ir neužilgo airiai parlamente įgijo tokią spēką, kurios niekuomet nebuvo turėję. Daug tame dalyke yra padaręs Parnell, deputatų vadas, todėl reikia biskį pažūrėti ir jo gyvenimą.

Karolis Parnell, turtingo anglo, protestanto pono sunus, gimė 1846 m. Augusto namie, atsiskyręs. Nuo mažų dienų susipažino jisai su airių reikalais, nes jo vyresnėji sesuo, dirbusi pagal išgalę jų judėjime, padarė nemažą įtaką. Išaugo jisai, bet prie jokio darbo pats neprisidėdavo. Reikėjo daugiau, kad jį išjudintų. 1867 m. fenijai išardė buvo Mančesteryj kalėjimą, norėdami paleisti draugus. Juos nutvėrė ir ant vietos tuojaus pakorė. Tasai sujudo ir Parnell. Šiaip jaunystėj užsiimdavo jodinėjimu, medžiojimu, mokslu mažai, o ir visuomenės dalykus visai nežinūrė. Po tokio baisaus atsitikimo nori jisai pats veikti prieš anglų valdžią, nepasikakina tuomi, ką darė taikūs airių deputatai. Pasiūlė ir deputatus. Šie nelabai noriai jį priėmė, nes visai nebuvo žinomas, o atmetti prijauciantį poną nenorėjo. Po įvairių kliūčių ir nepasisekimų pakliuvo į parlamentą, 1875 m. Ir čia pasirodė puikiu kalbėtoju, per daug karštai ir narsiai ginančiu airių reikalus, kad net tikrieji airiai išsigando. Karštesnieji padarė siauresnį ratelį ir karštai varė vieni kovą. Jau buvo minėta, jog tuli norėjo ardyti parlamento darbą su įstatymų pagelba. Dabar, šiek tiek išaugus tų žmonių skaičiui, galima buvo plačiau pradėti darbą. Parnell buvo pirmo eilės. Neužilgo susitarė ėmė ardyti, pradėjo teip vadinamąją obstrukciją. Parlamente ėjo kalbą apie įstatymą, neturintį jokio sąryšio su airių reikalais. Parnell ėmė kabintis prie niekniekių, reikalauti balsavimų, laikė ilgus kalbas. Jo draugai padėjo jam. Kalbose dar tyčiomis iš anglų, jų godumo, išmetinėjo skriaudas, airiams padarytas. Parnell ir draugai tuomi sakė anglams: jeigu neduosite mums autonomijos, negalėsime sau išleisti įstatymų, nes mes traukysime.

Taikieji airiai ir jų vadas Butt (Bjut) pyko ant Parnellio už erzimą anglų. Bet prie atviros kovos nedaėjo airių deputatų tarpe. Mirus Butt'ui vadau tapo išrinktas Parnell. Ir dabar kitaip pradėta elgties parlamente. Airiai pradėjo ten kovoti. Pačioj Airijoj kruta ūkininkai. Įnirtimas iš abiejų pusių auga. 1880 skaitlius nusidėjimų dėl žemės daėjo iki 2590. Parnell pats darbavosi parlamente. "Artojų Sandoroj" turėjo patintis su fenijais, jiems padėdavo ir jais nudo davos. Nėra ko stebėtis, kad valdžia norėjo jį kaip nors pralalinti. Apspito jį šnipai iš įvairių pusių, sekiojo kiekvieną jo žingsnį, buvo net provokatoriai pas jį atėję, bet sugauti nepavyko. Nujaute valdžią, jog su fenijais reikalus turi, tik reikia jį nuverti ir nubausti. 1880 m. Parnellį apkaltino dėl kurtymo prie maisto, ką ministris Gladstone pamatė keliose jo kalbose Airijoj. Teismas jį išteisino. O jis toliau važinėjo po Airiją, kartais atfėkęs nuvykdavo į Ameriką ir agitavo tarp Amerikiečių airių. Jo įtakmė Anglijoj išaugo neįpasakytai. Jisai pats buvo protestantas. Popiežius, prasant anglų valdžiai, buvo uždraudęs katalikų kunigams šelpiti jį. Tas negelbėjo. Augstesnieji kunigai šalinos, mažesnieji kartais darydavo tat slapta. Anglai apjuokdami vadino jį nevainikuotu karalium, nes jį visur sutikdavo su iškilme ir džiaugsmu, kurios karaliaus niekuomet nematydavo. Vėliau kiek anglų valdžiai pavyko nutverti Parnellį. Teismas nusprendė jį į kalėjimą. Glāstone pamatė, jog kovoti ilgiaus nebegalima, nuvyko į kalėjimą ir pasiūlyjo dermę. Iš kalėjimo paleido. Iš ten tikrai karaliu po laimėtos karės pagrižo.

Parnellio gadynėje airių deputatai parlamente įgijo tokią galybę, kurios jie nė pirmiausia, nė vėliaus neturėjo. Padarė vieną, gerai ir stambiai organizuotą burelį, turėjo aiškų tikslą. Anglai gi dalijos parlamente ir liberalus ir konservatyvus, iš kurių nė viena partija be airių pagalbos neturėjo viršaus. Jeigu liberalai duodavo palengvinimus, tai juos palaikydavo, o konservatyvams tai duodant, juos palaikydavo. Ministrų likimas prigulėjo pilnai nuo airių. O prireikus trukdydavo darbą su obstrukcija. Todėl kiti vadinavo parlamentą — parnellizmu, nurodant Parnellio, airių vado, įtakmę.

Parnell buvo žmogus kieto budo, atkaklus, moko tyli ir lakti. Buvo tarp airių deputatų mokytojų už jį, gabesnių, bet jis vienas temokėjo teip sukti visus į kuopą. Parnell nebuvo socialistu; bet jis stovėjo arčiau prie jų, negu kiti deputatai anglai. Ir artimiausi jo draugai labiau palaikė darbininkų pusę. 1888 m., pačiame augstume Parnellio galybės, anglikasių atstovai buvo applanke įvairių partijų atstovus, prašydami užtarimo parlamente dėl įstatymo apie 8 val. darbo dieną. Iš visų deputatų vienas Parnell teprizadėjo ir davė gerą atsakymą.

(Pabaiga bus).

IS VISUR.

Latvijoj, laike revoliucijos likosi sušaudytas latvis Lust. 12 kareivių šovė į jį ir jis, kulky pervertas, puolė ant žemės. Prasidėjus kariūnėn, Lust atsigavo. Jis rado prieglaudą pas vieną seną kaimietį, kurį jį prižiūrėjo, kol suvisu neišgijo. Bet kada apėjo senutės uke, jį pažino ir suareštavo. Lust pateko vėl į kariškojo teismo nagus, kuris nusprendė dviem metams kalėjimui. Advokatas norėjo kreiptis prie caro prašyti atleidimo; bet teismas neleidė. Taigi sykį sušaudytam žmogui reikės dar du metus kalėjime sėdėti.

Persijos sostinėj Teherane, 23 d. berželio buvo kruvinas susirėmimas minių su kazokais. Persijos šacho kariūnėn gelbėjo kazokams. Kanuolių šuviais sugriovė parlamento rūmą. Žmonės per langus į kariūnėn metė bombas. Laikė to susirėmimo daug žmonių likosi užmušti, o dar daugiau sužeisti. Suareštavo daug žymių persų, tame ir parlamento atstovų. Užmušė 70 ypatų, tame ir kelis parlamento atstovus.

200 ginkluotų plėšikų, 26 d. berželio, užpuolė ant miesto Viesea, Meksike, ir miestą, po kruvinam mušimui, kuriame 3 ypatos liko užmuštos, o 20 tapo sužeistų, paėmė. Nupiaustė telegrafų vielas, išardė gelžkėlį, išgriovė tiltus ir miestą išplėdė. Bet išbėgdami, sutiko miestui pagelbont atsistą kariūnėn. Užgimusiame mušij 50 ypatų liko užmušti.

Italijoj, mieste Turine, laikant mišias Turino archyviskupui Richny, explodavo bažnyčioj nežinia keno pamesta bomba. Persigando žmonės, ypač moterys, pradėjo vertiesi ant syk iš bažnyčios. Susigrūdime daug žmonių tapo sunkiai sumankytų. Manoma, kad norėta archyviskupą užmušti.

Persijos sostinėj dar vis traukia kruvinai mušiai ant gatvių. Sachas prisakė kas dieną bombarduoti po vieną rando priešams prigulinius namus. Netoli Tabris per visą dieną traukėsi mušis reakcionierių su didesne laisvės reikalaujančiais. Mušyje krito su viršum šimtas ypatų. Teherane revoliucionieriai metė kelias bombas į šachą, bet jos jo neužgavo, eksplozija užmušė vien šešis kareivius. Dangelis parlamento pasiuntinių pasislėpė svetimos ambasadose. Anglišką ambasadą apstojo kazakai, bet nežinia, ar jie ją ginti nori, ar šaudyti į norinčius ambasadą pasislėpti revoliucionierius.

24 d. berželio, pietinėj Austrijoj, Insbruko apskrityj, veik su visu išdegė miestelis Zierl. 1400 gyventojų neteko nė turty, nė pastogės. Sudėję 164 namai. Ugnyje prazuvo ir daug žmonių.

Ant Filipinų salų, stovyklose Camp Gregg, terp Amerikos kareivių apsirėškė cholera ir siaučia gana smarkiai. Ypač smarkiai cholera siaučia provincijoj Pangasinan. Didesnė apsirgusių pusė miršta.

Ispanijos pakrantėse, netoli miesto Corunna, paskendo ispaniškas pasazierinis garlaivys "La Rocho". Prigrė prie to ir daug žmonių, nors tikro prigėrusių skaitliaus dar nežino.

Brazilija užsteliavo Anglijos laivų dirbtuvėse 27 kariškus laivus. Laivai tie vienok dirbdinami ne Brazilijai, bet Japonijai, Brazilija tik tarpininkauja. Jeigu pati Japonija ant syk tiek laivų būtų užsteliavusi, tas būtų pakėles ne užsitikėjimą ypač Amerikos.

Meksike, aplinkinėse Motumarus sukilo gyventojai, arba, amerikoniškai kalbant, čia užkilo revoliucija. Revoliucionieriai užėmė miestą. Mieste Torrean sutraukta daugiau rando kareivių. Dalis Coakuila gelžkelio yra revoliucionierių rankose.

Montenegro sostinėj Cetinijoj pasibaigė byla 36 ypatų, pas kurias rado bombas. Iš jų teismas 6 ypatas pasmerkė mirtinai, 3 kalėjimui ant viso amžiaus, kitus 20 metų kalėjimui.

Tiflise suareštavo 5 popus, ir daug diakonų. Juos apkaltina, buk jie pridėjo rankas prie užmušimo Gruzijos archyviskupo.

Londono laikraščiai praneša, jog Persijoj reakcionieriai paėmė viršų ant laisvės šalininkų. Namai laisvės reikalaujančių ir laikraščių redakcijos išgrautos kanuolių šuviais. Parlamentas išvaidytas ir paskirti nauji rinkimai.

Vokiškose valdybose rytinės Afrikos, kolonijoj Luederitz, užtikto naujus deimantų laukus, kurie užima plotą desimties ketvirtainių mylių.

25 d. berželio, mieste Soissons, Prancūzijos kariškosios valdžios atliko pasekmingus mėginimus su naujai padirbtu karišku orlaiviu "La Republique".

Austrijoj, Vindobonos priemiesty Florisdorf gaisras išaikino Mayfartho mašinų dirbtuves. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 3 milijonų kronų. Gesinant ugnį, daug žmonių liko sunkiai sužeisti.

Prancūzišką valdybą Senegal, vakarinėj Afrikoj, nuo šiurų likosi užmušti, o dar daugiau sužeisti. Suareštavo daug žymių persų, tame ir parlamento atstovų. Užmušė 70 ypatų, tame ir kelis parlamento atstovus.

Laikė antrųjų ir galutinių rinkimų Prūsų seimo atstovų. Berlyne liko išrinktas dar vienas socialistas; dabar Prūsų seime bus 7 socialistai.

Bavarijoj, mieste Muenchene, teismas pasmerkė metams kalėjimui dan masekologu studentu ir viena studentę už dalyvavimą užpuolime ant banko mieste Tiflise, Maskolijoj.

Gvineos pakrantėse, Portugalijos valdyboj, sukilo čiabuviai. Išvaikė jie Portugalijos kareivius, išskerdė daug europiečių. Gynimui prancūzų, Prancūzija atsiuntė vieną karišką laivą, laivus siunčia ir Angliją.

Prancūzijoj, anglų kasyklose St. Etienne atsikilo dujų eksplozija, kurios 9 darbininkai liko užmušti.

Mieste Manilėj liko išplatinti atsišaukimai išrodanti visas amerikony kaltes, kviečianti iškersti amerikonus ir jų bandas.

Indijose, terp Bombayaus ir Baroda, susimusė du traukiniai. Prie to 15 ypatų liko ant vietos užmušti, o 270 sunkiai sužeisti.

Ant Kaukazo, mieste Vladikaukaze, liko užmuštas perditinis kariško apskričio Gulivskij.

VIETINĖS ŽINIOS.

South Chicagoj, prisakius maršaliui, sumta daug savininkų namų. Suareštuotas apkaltina už prekiavimą merginomis. Išviso suareštavo 18 moterų ir 10 vyrų. Terp suareštuotų yra merginos ateivės. Jeigu pasirodys, kad jos dar negyvena Amerikoje 3 metus, bus jos iš Amerikos išgabentos. Bet čia ne jos kalčiausios. Kaltesnės, kurie jas į savo kilpas įtraukė.

Pereitos nedėlios dieną, policistai gaudydami per greitai važiuojančius, South Chicagoj automobiliiu pervaziavo moterį Marę Tomosaukiene ir užmušė ant vietos. Automobilias vėdėjas liko suareštuotas, o neatsargus policistas užtas nuo vietos pašalintas.

Pn. 176-178 Huron str. laike gaisro, pereito ketvergo dieną atstiklo smarki eksplozija, kurios pensijos ypatos liko užmuštos, dvi mirtinai sužeistos, o apie 30 yra nemirtingai sužeisti. Nuo eksplozijos sugriuvo trioba Pabst Chemical Co.

Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

Redakcijos atsakymai.

Braz. Kenosh. Tai menkas atsitikimas, lietuvių mažai apeinas. Todėl korespondencija nepatils.

Palaulaukas. Eilės į spauldą netinka. Norint eiles rašyti, reikia gerai kalbą pažinti, teipgi jos gramatiką ir taisykles eilių rašymo. Rašyti eiles tokiu nežinant yra tik bereikalingu laiko žudymu.

APGARSINIMAI.

PASKUTINE PROGA.

Norintiems pirkti laukus lietuvių kolonijoj "Zinyčia", pranešame, kad jau daug laukų yra išparduoti ir neparduotų neperdad teliko. Kas nori nusipirkti plotą geros žemės, geroj vietoj, lietuvių kolonijoj, tegul nelaukia ilgai, kad nepasivėlytų, tegul kuogreičiausiai kreipiasi pas Generališką Managerį "Zinyčios", A. Olszewskį,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"ZINYČIOS" VALDYBOS NUOTARIMAI.

Dieną 28 birželio buvo susirinkimas "Zinyčios" valdybos "Lietuvos" redakcijos name, ant kurio pribuvo visi valdininkai.

Apsvarčius dalykus pardavinėjimo žemės, valdyba nusprendė neparduoti nė vieno akero pigiau, kaip po \$15.00, dėlto, kad kita kompanija, kurios laukai rubėžiuojasi su laikais "Zinyčios", neparduoda nė vieno akero pigiau, kaip po \$16.00, \$18.00, \$20.00 ir \$22.00 už akėrį. Taigi pardavinėjant po \$12.00, \$15.00 ir \$18.00 už akėrį, kaip pirmiau buvo nuspręsta, "Zinyčia", vietoje pelnyti, turėtų dar pridėti, norėdama daugiau žemės pirkti, nes turėtų mokėti brangiau, negu ji pati savo laukus pardavinėja.

Jeigu iki ateinančias žiemai, "Zinyčia" neįsipažins savo laukų, tai atėjus žiemai, nuvalys laukus ir ateinantį pavasarį išars, užsės dobilais ir motiejukais, ir pati valdis. Pastatys reikalingas triobas, ir tie draugai, kurie norės dirbti ant ukės galės gauti "Zinyčioje" darbą.

"Zinyčia" pasitiki per vieną žiemą išvalyti nuo 400 iki 500 akėrių žemės, taigi užsės šio tokį plotą, turės iš to daugiau naudos kaip pardavus laukus. Motiejukai ir dobilai auga ant tos žemės teip gerai, kaip gal, niekur kitoj vietoj teip, neauga, ir žmonės šienauja 2 kartus į metus. Užsėjus vieną sykį nereikia sėti per 7 metus, o iš vieno akero galima gauti žolės ne mažiau kaip 2 tonus, skaitant po \$15.00 už toną, akėris turėtų atnešti ne mažiau kaip \$30.00 metais. Taigi nuvalius kokius 500 akėrių, "Zinyčia" galėtų išrinkti, skaitant po \$30.00 nuo akero, į metus nemažiau kaip \$15.000. Tas būtų didesnis pelnas negu pardavinėjant žemę po \$15.00 už akėrį.

Bet prileiskime, kad akėris išduos 2 tonų į metus, prileiskime, kad išduos tikrai pusantro tono, ir už toną tegul gautume tik tai po \$12.00, taigi ir tame atsitikime vienas akėris atneš \$18.00 į metus, arba tiek kiek dabar "Zinyčia" reikalauja parduodama savo žemės geriausius plotus, su mišku. Prileiskime toliau, kad nuvalymas ir užsėjimas tos žemės atneš pirmą metą po \$15.00 akėriui, tuomet grynų pelno nuo 500 akėrių, skaitant po \$3.00 nuo akero, bus \$1500.00 pirmais metais, o per išgyvenimą žemės, jos kaina, pakils tasyk iki \$35.00 akėris, ir potam, kitus metus ir toliau didinsis pelnas, o kasti nesididins. Taigi iš tos priežasties, "Zinyčios" valdyba nepardavinės žemės teip pigiai, kaip buvo pirmiau pagarsinta; visi gi sutiko sudėti daugiau pinigų išvalymui žemės ir jos išgyvenimui. Akėjis "Zinyčios" yra iki tam laikui pardavinėjamos po \$12.00, o potam kaina jų bus pakelta iki \$15.00 ir aukščiau. Kas nori pasinaudoti iš pigumo akėjų "Zinyčios", tegul kreipiasi pas jos Generališką užsėtoją, A. Olszewskį, išleistojo "Lietuvos", 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill., arba užsirašyti ant susirinkimo "Zinyčios".

Su guodone, J. J. Hertmanovič, Pirmsėdis.

BUK ATSARGUS DABAR. Kritiškas laikas metų, kuriame kiekviena šeima turi būti labai atsargi su užlaikymu sveikatos savo narių, yra pas mus duris. Mes primename tą, nes šiame laike daugybės niekverčių dalykų yra siūloma žmonėms ir įgiriama kaip geriausi vaistai. Žmonės turėtų patikėti savo seniems vaistams, kurie išlaikė tyrumą daugelio. Paprasčiausias ir pavojingiausias ligos šio laiko yra ligos pilvo ir vidurių, mes gi galime užtikrinti savo skaitytojus, kad jiems nėra geresnio vaisto per Trinerio Amerikoniškąjį Elikysrą Karčiojo Vyno. Jis sutaisis ir

su guodone, J. J. Hertmanovič, Pirmsėdis.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

— Ant kertės 12 ir Johnson str. nuo platformos greitai bėgančio 12 gatvės karo nupulė du važiuojanti pasazieriai. Vienas iš jų nusilaužė du šonkaulius, o kitas, masekologas, žuvo Irsovit, pavojingai užsigavo nugarkaulį.

sustiprins tuosius organus ir suteiks tau pajėgas atlikimui daugiau darbo be nuosalo. Sirdį pykstant, vemiant, nuo užkietėjimo, blyskumo, silpnumo, perdidelio prakaitavimo ir visų ligų penimonojo kanalo Trinerio Amerikoniškasis Elikysras Karčiojo Vyno yra vieninteliu užtikrinamu vaistu. Nepriimk falsifikatų savo paties labui. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland av., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

KETVIRTAS PIKNINKAS.

Chicago. Liet. Evan. Dro Martino Dr-tė parengė pikniką nedėlioje, 5 d. liepos 1908 m. Schultz darže, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto; įėjimas 25c. porai. Bus gera muzika ir gres visokių šokių, teipgi kiekvienas galės prisiklausyti daug gražių linksmy dainelių. Svečiai bus vaišinami visokiais gerimais ir užkandžiais. Vaziuokite 12 gat. karais iki Desplaines River, nuo ten pačkėkite du bloku skersai upę. Kviečia visus kuoskaitlingiausius atsilankyti.

Komitetas.

PIRMAS DIDELIS PIKNINKAS.

Chicago. Chicagos Lietuvių Neprigulmingas Klubas parengė nedėlioje, 5 d. liepos Bergmano darže, Riverside, Ill. pikniką. Prasidės 9 val. ryto; bus puiki muzika, po vadovystę Ed. Bakševičiaus, teipgi bus visoki vėdinanti gėrymai, kvepianti cigarai ir skanus užkandžiai. Bus lenktynės vyry ir merginų. Greičiausiai gaus dovanas. Pelnas eis knygynui. Sirdingai kviečia visus atsilankyti.

Komitetas.

DIDELIS METINIS PIKNINKAS.

Chicagos Susivienijimas Lietuvių Draugysčių surengė pikniką nedėlioje, 12 d. liepos, Schutzto darže prie 22 gatvės, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto. Įėjimas 25c. porai. Bus puiki muzika, gardūs vedinanti gerimai ir visokios žaismės. Visas pelnas eis statymui Lietuvių svetainės, kurios stoka Chicagos Lietuvių seniai jau atjaucia. Todėl visi lietuviai privla kuoskaitlingiausius atsilankyti ant šio pikniko. Vaziuoti reikia iki 22 gat., taja iki 48 Ave., o paskui La Grange karais iki vietai. Su pagarba,

Komitetas.

PIKNINKAS.

Teriesdvario vienasėdis, apie 7 metai kaip iš Lietuvos; turi jį labai svarbų reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Januška,
10637 Michigan av., Roseland, Ill.

Pajieskau Stanislovo Kairo, du metai atgal gyveno Los Angeles, Cal. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Pov. Pliškus,
Box 138, Graniteville, Vt.

Pajieskau savo pusseserės Monikos Labiutės, po vyriui Buinevičienės. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Buinickas,
Box 243, Haverhill, Mass.

Pajieskau savo brolio Andriaus Naujalo, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Veselavos kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mik. Naujalis,
Box 112, Towerhill, Ill.

Pajieskau savo tėvo Vinco Kalakausko, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Antanavo gm., Pilviškių parap., Brastos kaimo, 16 metų kaip Amerikoje; pirma gyveno Mahanoy Cityje, Pa.; turi jį labai svarbų reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Kalakauskas,
76 Fullum St., Montreal, Canada.

Pajieskau Louis Willovitcho, kuris per 15 metų gyveno apie Canal gatvę Chicagoje, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvičdamos miestelio; turi jį labai svarbų reikala iš Afrikos. Chicago lietuviai ar jis pats teiksis duoti žinią adresu:

Antanas Andriulis,
General Delivery, Boston, Mass.

Pajieskau savo vyro Pranciškaus Vyturio, Vadinamojo teigti Kazlauskio; paeina iš Kauno gub., ir pavieto, Stakių parap., Kibartų kaimo, 5 metai kaip Amerikoje, gyveno New Havene, Conn., išvažiavo iš namų sirgdamas 22 d. pereito mėnesio. Jis yra 30 metų amžiaus, 6 pėdų augščio juodbrūvas, juodais plaukais, mažais useliais. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ona Vyturiene,
103 James St., New Haven, Conn.

Pajieskau savo sunaus Andriaus Steponavičiaus, Kauno gub., Šiaulių pav., Vaiguvo parap., Laugirskių kaimo, 16 metų kaip Amerikoje, angliškai vadinasi Andrew Miller, pirm 3 metų gyveno Chicagoje, paskui išvažiavo į Allegheny, Pa. ir ten prigulėjo prie Sv. Kazimiero draugystės. Teipogi pajieskau Juozo Daukšos, to paties kaimo ir parapijos. Atvažiavau iš Lietuvos 3 mėnuo ir norėčiau su jais susitikti. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Eleonora Steponavičienė,
184 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda pigiai trejoms luboms trimi gyvenimais murinis namas ir murinė grūnaitė užpakaliu. Kiemas gražus. Išlygos prieinamos. Atsiėmukai po nr. 3405 Auburn ave.

DU PUKIS FLATAI ANT RANDOS "LIETUVOS" REDAKCIJOS NAMUOSE.

Du pūkai, po 7 rūmus, flatai ant išsivadavimo "Lietuvos" redakcijos namuose. Situose flatuose dakarai nori turėti 3 rūmus savo ofisui ir mokėti už duos pusę viso flato randos. Todėl, kur nedidelė šeima, gali drasiai nusimamdyti visą flatą, pasilikti sau 4 rūmus, o 3 rūmus parsamdyti dakarui ant ofiso, kuris užmokės pusę flato randos. Flatai pūkai, stymu apšildomi, elektrika ir gazu apšviečiami, visada yra šiltas ir šaltas vanduo ir tt.

Parsiduoda pūkai kampinis salimas, išsivadantis roo bakų per mėnesį, nominališkai kaina. Atsizinok Citizens Brewery, Archer Ave. ir Throop St., mieste.

Nuomojasi didelė krautuvė ir trys kambariai, kamps 1600 ir Nutt gat., tinkama valgyklai, J. F. Stepina, 532 W. 18th St. arti Blue Island Ave.

Zemė yra linksmoje vietoje, lietuvių 60; uždribi nuo \$2.50

iki \$3.00 per dieną ir bus pats sau bosas. Ateik ir pamatysi. F. Mitchell, 3428 So. Halsted St., Chicago, Ill.

25-TINIS SUKAKTUVĖS AMERIKOJE.

Paminėjimui 25 metų buvimo Amerikoje p. Vinco Juodviršio pana Ona Kučinskaitė iškėlė vakarą 28 d. birželio, 1908 m. savo namuose po nr. 24 W. 23-cios gat. Chicagoje. Iš svečių buvo artimi giminės ir draugai, vyrai: Juodviršis, Petruskevičiai — Petras, Vincas ir Jonas, Vitkevičius, Kučinskis, Katkevičius, Juška, Siuravaičius, Andriukaitis, Novaka, Juodviršis Antanas.

Moters: Ona Kučinskaitė, pp. Juodviršienė, Kučinskienė, Matulevičienė, Vizijienė iš Shenandoah, Pa., Katkevičienė, Novikienė, p. Katauckaitė ir p. Sleuziūtė.

Reikalavimai.

Reikalauja 50 kompetentiškų angliškų ilgos sienos sistemai. Nijistai angliškais, geriausia mokėstis, 5 metams vienvalinio darbo. — Benson 330 Clark St., Chicago, Ill.

LOTAS LABAI PIGIAI.

Parsiduoda lotas už \$500 lengvomis, mėsienėmis išmokėstis, po \$10 per mėnesį, geroje vietoje tarp 34 ir 35 gat. prie Emerald ave., 25 pėdų per 125. Gatvės asfaltuota. Savininkė našlė, gyvena kitame mieste ir dėlto nori parduoti. Pasinaudokite iš tokios puikios progos. Artesnės žinioms reikia kreiptis pas A. Olszewski, 3252 S. Halsted St.

ATIDARYMAS NAUJOS SALES.

Aš prie savo salono įrengiau naują, puikų salę, tinkamą didžiausiems susirinkimams, baliams, vestuvėms ir šokiams, ir subatoje ir nedėlioje, 27 ir 28 šio mėnesio darau jos atidarymo balių, ant kurio bus gera muzika, dainos ir šokiai. Todėl visus savo draugus ir kaimynius ir abelnei visus lietuvius kviečiu virš minėtos dienos pas mane atsilankyti; visi busite kuograziusiai priimti.

Su pagalba
Juoz. Kawarskas,
1191 S. Western av., Chicago, Ill.

TĖMYKITE LIETUVIAI!

Jei kas, turėdamas namus Chicagoje, Ill., vertės \$8000.00 norėtų mainyti ant farmos lygioms, tai čia yra gera proga. Farma yra 345 akrų didumo; 120 akrų dirbamos žemės, o likusi yra po giria ir ganykla. Visa žemė apvertta vėline tvora. Drauge su žeme atiduodama penketas arkliai, 10 karvių, 8 kiaulės, 50 vištų ir visi užkisi padarai ir mašinos; to trobų ir kalvė; viskas užsėta. Farma verta yra \$15.000. Artesnės žinioms reikia kreiptis adresu:

J. Sneider,
Box 132, Rhineland, Wis.

FARMOS!

Jei nori geros žemės farmai, geroje vietoje, tarp savo žmonių, arti miesto, arti bažnyčios, arti gero geležinkelio ir kelių, tai važiuok pažūrėti "Žinyčios" žemės, Clark Co. Wis., o rasi tą, ko jau seniai įėjai. Daugybė žmonių apvažinėjo daugybę vietų, ir niekur žemės nenupirko, bet kada čia atvažiavo, tuojuos nupirko, nes čia rado tą viską, ko kitiur rasti negalėjo. Dabar yra geriausias laikas žemę pirkti, nes yra vasara, gali matyti ir žemę ir užsėtus javus ir žolę.

Rašyk mums kada nori važiuoti, o mes paskirsime Tamistai dieną, kurioje mūsų agentas gali su Tamista važiuoti. Adresuokite:

"Žinyčia" A. Olszewski Mgr.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMOS!

New Yorko valstijoje Lietuvių kolonijoje randasi dar daugybė farmų pardavimui. Daug mūsų brolių jau čia apsigyvenusių ir gerai besilaikančių. Norėtume daugiau savo tautiečių turėti šale savę, taigi atsiskaukite, kurie turite kiek kapitalo. Artesnės žinias gausite pas George Kleck, Poolville, N. Y. Idėkite už 2c.

Jonukas Muzikantas. Parasyta Hamro Sinklevičio, vertė Adl. V. ir Juro Asturio sargas, vertė J. Marvaylita. Pust. 20. Kaina 10c.

SAKAU!

Niekas teip gerai nepadaro paveiklų, kaip lietuviškas fotografas: Atlieka darbą artistikiškai; kuopiniškai perdirba iš mažų didelių sulę sutartus kaimos; už darbą atsako. Taigi Tautiečiai ir Tautietės kviečiam atsilankyti pas J. Driž, Portrait Studio, 500 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.

Naujos Knygos gaunamos "Lietuvos" Redakcijoje.

Atliama ir kitos pasakos, Guy de Maupassant'o, vertė J. Lauks. Ši knygelė telpa šios pasakos: Aluma, Nėtikri brangieji kmenys, Bėmė, Du maži karveliai, Dienynas padukėlio, Mėnesiolejo, Valduys, Užsialusio padagėl, Atsikirtimas, Vionatė, Tėvas ir sunus ir Rože, viso 12 labai gerų pasakų. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų rašymu iš žmonių gyvenimo, pust. 126. Kaina 35c.

Angliškos Kalbos Vadovėlis. Tiesma, kurlė nori trumpu laiku pamokytis angliškai susikalbėti kasdieniuose reikaluose. Sutaisė J. Lauks. Seniai pagelaudama tokia knygelė, dabar yra jau gaunama, ir kiekvienas turi progą pasinaudoti, ypatingai kas nemoka angliškų kalbą, tai dabar bus tam aukso obuolys. Pust. 10c. Kaina 25c.

Apsakymėliai. Telpa čia šios apsakos: 1) Raštininkas, 2) Tėvo slaugytoja, 3) Kaimo našlė, 4) Kaimo tesa, 5) Paskutinė Judo naktis ir 6) Pats kaitas. Yra gražios ir pamokančios iš gyvenimo apsakos, kas verta kiekvienam perskaityti. Pust. 85. Kaina 15c.

Ar bus geriau, kad socialistai gaus viršų? Parasė D. Dumbė. Ant rasis išleidimas, pertaitytas ir tynai padidintas. Jei nori žinoti, perskaityt šią knygelę. Pust. 83. 10c.

Aritmetikos uždavinys: Vadovėlis aritmetikos pradžiai; antroji dalis.

Šita knygtė — antroji ir paskutinė dalis uždavinio, paskaito aritmetikos kursui; elonai, kaip paprastai yra daroma, suriškta uždavinų su skaičiais visokio didumo. Parasyta Pr. Mašloto. Pust. 68. Kaina 20c.

Astronomija, parasyta pagal K. Flamarjono ir Lockyera, A. Agaras. Telpa: Dangaus apvalga, žvaigždynai, žvaigždžių kelionė per visatą, Saulė, Planetos, Komėtos, krintančios žvaigždės, žemės padėjimas pasaulėje, Mėnulis, Pasaulės įstatymai. Su daugeliu paveikėlių. Pust. 62. Kaina 40c.

Auka, apysaka parasyta M. Lestauskienės, iš žmonių gyvenimo; naudinga perskaityti kiekvienam. Pust. 72. Kaina 20c.

Ar geras katalikas gali būti socialistu? Knygelė aiškina kaip Lietuvos kunigai užsivadindami ant soc. bažnyčios per pamokslus, laikraščius ir tt. Pust. 15. Kaina 5c.

Boleslovas arba tolesnis Genovaitės gyvenimas. Moraliskais pasakojimas žmonėms. Pust. 86. Kaina 20c.

Cholera ir Kova su ja. Vertė Dras A. V. Pust. 16. Kaina 5c.

Centachavos Apgynimas. Apysaka iš jaių švedų karės iš Henrikio Sinklevičiaus apysakos "Tvanas" perdirbo S. J. Vertė Adolfas Vėgėlė, Pust. 139. Kaina 30c.

Dėl Tėvynės. Parasė Šatrijos Ragana, Valadėlis palintas iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Pust. 35. Kaina 20c.

Dievo žvaigždė, istoriška apysaka iš Kristaus laikų pagal Wallace'o veikalą "Ben-Hur", 18 lenkų kalbos vertė Karolis Vairas. Pust. 210. Kaina 40c.

Difteritas, Parasė Dras A. V. Difteritas tai labai sena liga, pirmuola pasirodo gerklėje pas vaikus. Pust. 7. Kaina 5c.

Edgaras arba nuo atelmo prie pilnos teisybės. Pagal L. Hammersteiną parasyta Kun. Dr. Yuodysius. Viasas raštas perstatytas formoje ginklų arba disputų tarp protestantų ir katalikų šios kalbos, kaip jos viena kita yra priešingos ir tt. Pust. 214. Kaina 75c.

Gabija. Rinktinė knyga, Pasakota Lietuvos dainiaus vyksu Antano Baranauko atimimui. Knyga sutaisė Juozapas Garbaciauskis. Pust. 77. Kaina \$1.35.

Gerali atliktas išpažintis. Iš italų kalbos vertė J. Baltrušaitis, Pust. 55. Kaina 15c.

Išsivystymas valsiu su gyvūnų. Parasė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikėlių iš embriologijos. Pust. 12. Kaina 10c.

Istorijos-Pasakos, Aprašyme telpa iš Lietuvos Istorijos: 1) Lietuvių didvyris, 2) žemaičiai-draugai, 3) Pilių apgynimas, 4) Lietuvių krikščianis, 5) Vytautas mūsų didvyris, 6) Mūsų ties žaigai, 7) Lenkų gudrybė, 8) Aldonė, galiausiai kunigaitė, 9) Biruta, gražioji valdaitė, 10) Kelstutis, žemaičių apgynėjas. Pust. 54. Kaina 15c.

Janita, drąsaus Japoniškasis Karvelis. Tikras atsitikimas iš Karės japonų su činais, iš vokiečių kalbos vertė K. S. Pust. 23. Kaina 5c.

Japonų Pasakos. Pagal rusišką vertimą sutaisė S. Valteikupinas, telpa čia 7 trumpos pasakos. Pust. 21. Kaina 5c.

Karė. Ar ji žmonijai reikalinga? Parasė Kemėša, 81 knygelė aprašo kokių nuostolių iš karės žmonėms ir kas jį žmonijai stumi. Pust. 47. Kaina 15c.

Koka privalo būti vaikų auginimas ir auklėjimas? Raudūs raštų, parasytų Dr. Šilupo. Kotonam žingėdli ir naudinga knygėlė, ypatingai Tėvams auginantems vaikus, suspažinti su šia knygėle. Pust. 91. Kaina 25c.

Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodėlių suklimai išpažintoj XV, amžiuje, Anglijos XVI amžiuje. Parasė A. J. Pust. 34. Kaina 10c.

Kiškėliai. Apysaka vaikams. Pagal Kukulį, parasytą A. Agaras. Gražiai aprašo apie kiškius (aukus), su daugeliu paveikėlių, kaip kiškiai gyvena ir kaip su jais vaikai maloni džiaugtis. Pust. 32. 10c.

Klebono Karčiama. Atsitikimas iš nesenos šiaulių praeities. Parasė B. Ramonas. Pust. 16. Kaina 5c.

Kas iš ko gyvena? Parasė Dikšteina, Pust. 22. Kaina 5c.

Klėsinia Rusiškai-Lietuviškai žodynas. Parasė Ad. Vėgėlė. Pust. 185. Kaina 40c.

Kaip kunigas virto socialistu? Parasė Gerė. Teigti prie to paties yra: Revoliucija ir Kunigai, parasytė Šermukšnė. Pust. 31. Kaina 10c.

Koks mums reikalingas "Valskas"? Vertė M. Pust. 15. Kaina 5c.

Komunistų Manifestas. Prakalbos K. Markso ir F. Engelo prie vokiško spaudimo 1872 m. ir tt. Kas nori susipažinti su socialistų tėvų Markso ir Engelo teorija link Soc. partijos, tai perskaityt šią knygelę. Pust. 52. Kaina 20c.

Laidrodininko atsiminimai. Pasak Erikman-Satrijos, sutaisė S. M. Pavelskai iš Napoleono I paskutinųjų kariavimų. Pust. 44. Kaina 15c.

Laisva Valandėlė. Broilams dovėnėlė (Elis). Parasyta K. Stiklio. Telpa šios eilės: Dainius, — Pleva, — Upeilis, — Gira, — Vėjas, — Rausa, — Žalbas, — Audra, — Perkunas, — Žemė, — Saulė, — Žmogus, — Reginys Lietuvoje ant gražaus augsto šėsupės kranto. Pust. 32. Kaina 10c.

Lietuva ir jos reikalai. Tautiškas Lietuvos Katekizmas. Kas mės esame? Ko mums reikia? Ką privalome daryti, kad visiems mums būtų gerai, kaip vaikams viešos, bendros mūsų motinos "Tėvyne". Pust. 20. Kaina 10c.

Lietuvaitė. Dramatiškas veikėlis iš senoliško lietuvių gyvenimo. Penkis veiksmuose. (Turinys: pagal Lomonosovo poėmą "Lietuvaitė"). Parasė Jonas Ralis. Pust. 24. Kaina 20c.

Lietuviai ar gerasi keliais žengiam priekyn? Nuodėdus atsiliepiant j Lietuviją, arba sutraukia kalbų, laikytų Waterbury, Conn., 25 gruodžio 1906, Union City, Conn., 26 gruodžio 1906, Edwardsville, Pa., 31 gruodžio 1906 ir Seranton, Pa. vasaryje 1907 m. Pust. 47. Kaina 15c.

Lietuvos Virėja. Aiškūs pamokiniai ir parodymai, kaip virti, kepti ir taisyti visokius pūkus valgius su mėsą, sviestu ar pienu arba su pačiais; kaip daryti skanius ir nebrangius naminius gėrimus ir tt. Sudėjo Aldonė V. Pust. 256. Kaina 80c.

Lietuvos virėja. Parasė V. A. L. Zavadskienė. Seniai gėdavo mūsų šeiminiškos tokios knygos, dabar ją išpausdint, telpa čia šimtai įvairių nurodymų patalysmų valgių. Pust. 555. Kaina \$1.25.

Lietuvos istorija. Su kunigaitėlių paveikėliais ir žemėlapiu. Lietuvos Rašlavos apvalga. Parasė Malronis (S. M.). Trečią kartą atspausdinta ir pertaityta. Pust. 259. Kaina 75c.

Lietuvių tauta senovėje ir šiandien. Parasė J. Šilupa. M. D. Antras tomas. Šitas 2-as tomas apglėbia Lietuvio tautos veikalus nuo XIII-o iki pabaltai XVI šimtmečio. Pust. 563. Kaina \$1.50.

Litvomanai. Drama keturiuose veiksmuose. Parasė Dr. Moterl. Atspausdinta iš "Varpo". Pust. 68. Kaina 20c.

Ludna Pasaka. Parasė J. Bnas. Tu manęs nelaimėlis neapleid, nuiludus palinkėsimin, nuvargusiam ranką paduodi... Dėkingas už atsidėjimą ir Aird gora, aš Tau nors apakymėlius rašysiu. Skaitky!... Jėgu patiks Tau ir gyvas būsi... Ir daugiau papasakosiu... Telp pradeda raštininkas, kurs iš bado be laiko atsiskyrė iš šios pasaulės. Pust. 31. Kaina 10c.

Ligonų Draugas, Homeopatistiskasis, pagal Dr. med. G. Puimano. Vertė iš latvisko S. Z. Pust. 22. Kaina 10c.

Litvini v Litvė. Otton Zawisza. Laida trečia žymiai padidinta. Pust. 63. Kaina 25c.

Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parasė J. Lauks. Šita knygelė yra labai aktyva perskaityti moterims ir vyrams. Anot autoriaus: "Telsybė yra tokia prasta, kad mės tankiai neįmetome jos tik dėl jos prastumo". Kalbėtojai daug atiras sau medžiagos joje. Pust. 47. Kaina 15c.

Mokykla ir jos uždavinys. Parasė Alfa. Aprašo apie mokyklas Prancūzijos, Vokietijos ir kitų vietų, potam kokia mokykla mums reikalinga, ko mės turime tiesą nuo mokyklos tikėtis, ir koks, apskritai imant, mokyklos uždavinys. Pust. 89. Kaina 25c.

Mes ir Lietuvos socialistdemokratai. I. Mūsų artimausias tikslas ir kėlas. II. Lietuvos socialistdemokratų ir kultūra. III. Lietuvos socialist

demokratai ir tauta. Parasė Juras. Pust. 16. Kaina 5c.

Moninkas arba Magikas. Pagal Panovą, parasytą A. Altviras. Telpa visoki magiški paveikėliai ir kaip padaryti visokias šloikas. Pust. 32. Kaina 15c.

Malūnas. Apysaka; iš rusų kalbos vertė Pranas S. Pust. 23. Kaina 10c.

Marija mūsų Viltis arba švenė. Marijos stebuklai, iš šv. Alfonso de' Ligeri raštų surinktojo J. Baltrušaitis. Pust. 63. Kaina 15c.

Nutruko. Vieno veiksmo komedija. Parasė Smalstys-Smolis. Kamsų Vaidintojų Bureliui paskiria Autorius. Pust. 20. Kaina 10c.

Nuolatinė kariuomenė ir milicija. Pust. 17. Kaina 5c.

Oras, Vanduo, šviesa ir šiluma. Lekcijos Prof. Blochman'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatingas chemiško ir fiziško proceso, aiškesniais parodymai yra daugelis tam tikrų paveikėlių Pust. 138. Kaina 40c.

Pasakos, Prityrimai ir Veselijos su dainėmis. Suderinimas parasyta kun. K. Alekso. Yra tai nekurios pasakos, notikliai, žaislai, giesmės, veselijos, naujajai išpauskotos, viskas eilėmis sutaisyta. Pust. 142. Kaina 35c.

Pietro Caruso, Vieno veiksmo Drama parasyt R. Bracco, vertė K. Puida. Veikimo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Pust. 32. Kaina 10c.

Pilnų kunigaitė. Tragedija V veiksmuose, sutaisyta pagal Krakovskio apysaką "Kunigas". Parasė M. Šiaulėniskis. Pust. 91. Kaina 35c.

Ponaitis. Apysaka iš anglų vaikų gyvenimo. Parasė Ulda. Graži apyskaitė kiekvienam, ypatingai tėvams. Pust. 27. Kaina 10c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Parasė P. Neris. Knygelė susideda iš 5 skyrių: I. skyrius: Svarbės, Pajėga, Svarumas, svartysklės ir tt. II. skyrius: Šiluma, Gazu išsiskitimas, Tvirtumo atsiminimas, Termometras, Šilumos jausmas, Šaltis ir tt. III. skyrius: Balas, Balso greitumas, Balso atsiminimas, Balso ypatybės. IV. skyrius: Šviesa, Šviesos skaitiniai, Šviesos greitumas, Šviesos atsiminimas ir tt. V. skyrius: Elektra, Pritraukimas ir atstūmimas, Prigimtinė Elektra, Būdas elektros išplatintimo ant daiktų, elektros kibirkštis ir tt. Yra labai naudinga knygelė kiekvienam žmogui ypatingai vaikams amatininkams. Pust. 100. Kaina 40c.

Papasakojimai iš Prancūzų revoliucijos. "Atelites" išleidimas Nr. 2. Pust. 73. Kaina 15c.

Parmazonas arba Dievo Rustybės Baisumas. Parasyt Šventimikis II leidimas. Labai aktyva ir kojam naudinga perskaityti šia knygelę. Pust. 40. Kaina 10c.

Pasinaikal Lietuvoje. Aprašymėliai apie lietuvų žmonių pasinikus, yra ištraukos kelių raštų straipsnių Lietuvos laikraščiuose, ir pagal tuos sutaisė K. Stikis. Pust. 16. Kaina 5c.

Polacy i Litvini. Od R. 1228 do 1420. Kritiškasis atsilveigimas sulę lenkiškų istorikų. Parasė Gab. Landsbergis. Pust. 75. Kaina 30c.

Rankų šašėliai ir Parinktieji žaislai. Surinko A. Agaras. Pralaidimui vakarais luoso jalko; šioje knygelėje telpa paveikėliai, kokius su rankų šašėliai galima parodyti ir tam tinkami apskaitymai. Pust. 32. Kaina 10c.

Ratelių apėjimai. Yra linksmausis žaislas (zabova) šeimyniškuose susirinkimuose. Parasė D. Spėjikas. Pust. 16. Kaina 10c.

Raistas — The Jungle. Parasė Utton Sinclair. Lietuvių kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Apysaka palinta iš lietuvių gyvenimo, pasireminant tikrais faktais iš Chicago skerdyklų; naudinga ir įdomi knyga perskaityti kiekvienam. Pust. 355. Kaina \$1.00.

Revoliucijos žmonės, parasyt A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia devynios gražios apysakaitės iš gyvenimo lenkų, ypatingai iš atsitikimų Varšavoje laikuose rusų karės su japonais ir įvyksius po jai paltuvės rusų viešpatystės. Knygelė įdomi kiekvienam. Pust. 276. Kaina 20c.

Rugštasai Pienas, Frankis laudies sveikatos užlaikymui, vertė Dras A. V. Autorius nurodo kaip paldai yra vartojamas rugštasis pienas kaip valstas nuo įvairių ligų. Pust. 22. Kaina 5c.

Sceniškėje valdėliai. Parasė Valgantas. Telpa šioj knygelėj sekanči veikalai: 1) Nepadejus — nēr ko kasti, dviejų veiksmų komedija, 2) Negryna sasnė, Monologas, 3) Paskutinj Kartj, Monologas, 4) Tikiai niekam nesakyk! Scena iš 3 ypatų, 5) Namai pragarai, sceniškas valdėlis, 6) Lietuvių pavasaris — Elis. Pust. 98. Kaina 35c.

Šlaures Karzyglai, keturių veiksmų tragedija H. Ibsen'o, iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimu vertė K. Puida. Veikimas atsiuva Norvegijos šlaures, Karallaus Enriko Kruiunojo Kivio laikuose. Pust. 77. Kaina 25c.

Sparnai. Drama III-juose aktuose. Parasė V. Šiaulėniskis; yra geras su naujomis idėjomis perstatymas. Pust. 44. Kaina 30c.

Sventas Petras Ryme, Apsaka 13
Kriščiūnų parapijoje. Norono la-
kū. Perdirbo 13 Henriko Sine-
vicius Apsakos "Quo Vadis" H. Sl.
vertė Adolfas Vėgėla. Pust. 230 Kal-
na 40c.

Svarbus Klausimas, Ar yra Dievas?
Ar reikia tikėti? Kuri tikyba yra tik-
ra? Parašė Jurgis Baltrušaitis. Pust.
71 Kalna 20c.

Sventoji Istorija žemėnėjanti lau-
dies mokyklų skyriui, trumpai apsan-
kū. J. Šuster T. D. Vertė Ad. Vėgėla.
Pust. 88, Kalna 15c.

Šv. Pranciškaus iš Asyžiaus gyve-
nimas pagal kun. A. Beltramio. Su-
taisė J. Baltrušaitis. Pust. 41 Kal-
na 15c.

Trumputė Lietuvos Istorija. Antras
patalybas išleidimas. Knygėlė gera
pradinėms lietuvių mokykloms Pust.
79, Kalna 20c.

Tris Mylimos. Komedija trijuose
aktuose. Parašė žemaitis. Pust. 44
Kalna 25c.

Tautiškos Politikos knygyne.
Telpa čia Rusijos politijos viešpa-
vimas, persekiojimas ypato laisvės,
draugijų ir susirinkimų, laisvės so-
doto ir sąrašė, ir kame išsivysmas.
Pust. 47, Kalna 10c.

Telesmas, Parašė V. Reymont, 18
lenkų kalbos vertė Ad. V. Apsaka 18
sodžiaus žmonių gyvenimo. Pust.
22 Kalna 10c.

Telesmas ir jo nepriklausomybė, A.
Leontjevo. 18 rusų kalbos vertė
Alfa. Pust. 32, Kalna 10c.

Tiesų lygybė, A. Leontjevo, vertė
Pl. Veikalis. Išsakyta žmonių Tiesų
lygybė, kurių likuli eina žmonių
sąjūdams "laisvės ir lygybės". Pust.
19, Kalna 5c.

Tikri ir netikri šventieji. Pavalk-
elėliai iš gyvenimo kankintinių ir
kančiotų. Išleista "Susir. Lietuvių
Laisvėninkų". Pust. 61, Kalna 10c.

Valkai. Parašė Oktavus Mirbo, ver-
tė J. V. Telpa čia šios apsakos:
1) Valkai, 2) Virvelė, 3) Klodas Ge,
Akyvos ir vertos perskaitymo kiek-
vienam. Pust. 48, Kalna 15c.

Vaisės Jėzaus Kristaus pas Popie-
žių Pilij IX. Parašė Victor Hugo,
antra laida. Prekė 10c.

Vikrus Valkinas. Apsaka iš nor-
vegų gyvenimo, sekančij Rjersono.
Apsaka užimanti kiekvieną, su gra-
žiaus priedais. Pust. 30 Kalna 10c.

Vincas Stonis. Apsaka iš žmonių
gyvenimo. Parašė Satrijos Raga-
nos. Pust. 143, Kalna 35c.

Volungė ir vleversė. Ellis Mar-
gallio, yra daug įvairių elij. Tėvy-
nės, meliškos, muzik, sakmės, ir
deklamacijos. Pust. 170, Kal-
na 60c.

Užkaptas žvėrblys. Apsaka V. J.
Nemirovič — Dančenko. Pust. 24,
Kalna 10c.

Žibutė arba pirmieji pavasario žie-
dai, ellės Jovaro. Telpa 17 įvairių
elijų parašytų vieno iš gabiausių
elijų rašėjo Jovaro; laikraščiuose kri-
tika šią knygelę augščiau iškilę,
negu kokias kitas ellės, Pust. 15,
Kalna 5c.

Žmonių Savivalda Naujoje Zelan-
dijoje. N. Čumakov'o. 15 rusų kalbos
vertė A. Zuvis. Pust. 35, Kalna 10c.

Žodys Lietuviškai - angliškai kal-
bos. Sutaisė Antanas Lalis. Pust. 332,
iki šiol turėjome tik su apdarais po
\$2.00, dabar kas nori pigiau nusit-
pinti, tai popierio viršelis, kainos \$1.00.

Žodys Lenkiškai - Lietuviškai - Ru-
siškai. Sutaisė kun. Juozapas Am-
braziejus. Laikraščio redaktorius
"Sviesa". Pust. 552 Kalna \$2.80

Ze stonukov litewsko-polskich, Gjo-
sų Litwinov. Auditor at altera par-
išleista rupešcia J. K. rybotame skai-
tluje egzempliorų. Sutaisė Gijr Lu-
das. Pust. 231, Kalna \$1.50

Užrašymai virš minėtų knyge-
lių, adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS UKININKAS".

Laikraštis skiriamas darbo žmo-
nėms, čia kartą per savaitę iš-
Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma
apie įžymiausius Lietuvos reika-
lius, apie žemės valdymą, apie val-
čius, mokyklą ir žmonių laisvę
apie vyriausybės darbus ir politi-
ką ir tt.

Lietuvoje metams \$1.75
Amerikoje metams \$2.50
Užsimokantiems už metus iš ka-
no, duoda Vilniaus Kalendorių
1908 m. dovaną.

Ant pamatymo vienas num. 5c.
Pinigus siųskite atstovui Ameri-
koje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Pinigu Preke.

Iki 500 rublių, rublis po \$2.24
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po \$2.53
Virš 1000 rublių, rublis po \$2.81
Prie kiekvieno siuntinio reikia pr-
dėti 25c. ant pašto kasto.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir
gerai suvaikštytų ir niekur nebu-
tų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją,
adresuodami taip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas "Yards 7399"

Dr. Med. A. L. Graiczunas

3202 S. Halsted St. Chicago, Ill.
(Kampus 32-ros gatvės.)

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir va-
ikų, specialiai gi atsidavęs yra slepi-
noms ir odos ligoms.

Dr. Marija Dowiat-sass

749 W. 18th Street
Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryt; nuo 2
iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 9:30 vak. Nėdėlioms
nuo 9:30 iki 11 tikiai. Telefonas Canal 1479.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos ma-
šinėlės studijavimo, knygyvedimo, arit-
metikos, skaitymo, rašymo, spėlinio,
istorijos, geografijos ir tt.

Specializacijos instrukcijos anglų kalbos
tėms, kurie pradeda mokytis tą kalbą
ir kurie nori joje išsilavinuti.
Mės išlaviname vyrus ir moteris įvairi
geras vietas. Klasiškos atdaros dienomis
ir vakarais.

Atsiųskite ar rašyk klausdamas plate-
snių informacijų. Katalogas dykai.
W. H. Harmon ir W. I. Tinas,
Shiller Bldg., 109 Randolph Street,
CHICAGO, ILL.

'RAISTAS' ('The Jungle')

Garsioji knyga perskaidyta iš angliškų originalo
lietuviškai kalba. Prekė tikiai

1 Doleris

Labai žingėdi knyga!

Reikalaujant ir siunčiant pinigų
ant išleistojo vardo, adresuokite:

J. NAUJOKAS
Madison Sq. Box 189, NEW YORK, N. Y.

Kozminsky & Yondorf,

73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mės skoliname pinigų ant turto, ir jei
tu negali turto, piktai, mės esime
priešais, pasikindami tau dalį pirkimo
prieš. Greitas veikimas. Lengvos ilgyos. Aps-
tai apmokami dočiai.

Farmos!

Norėdams pirkti farmą, kreipkis pa-
mus. Mės turime daugelį pigių ir gerų
farmų visose valstijose, ypač valstijose
Illinois, Wisconsin ir Michigan, kurias
galima pirkti su jais, trobomis ir gy-
vuliais.

Turime teigiamų namų ir lotų parduoti
visose dalyse Chicago ir Gary, Ind. Tei-
pogi išimame miesto nuosavybę, ir
kuriame skoliname pinigų statymui ir
pirkimui namų, peržiurime abstraktus
visų valstijų ir miestų. Norintiems pla-
čiau aištinoti reikia kreiptis į mūsų ofi-
są ypatiai, ar per laisvą, įdedant už 2c.
kraštos ženkliui atsakymui.

Walsh & Peterson,

101 Washington St. R. 308, Chicago, Ill.

PASARGOS SKAITYTOJAMS.

1) Kada reikalausį permaitinti ad-
resą, dėl siuntinio laikraščio, visda-
du paduk ir senai savo adresą. Je-
gu pats geras rašyti nemoki, tai ad-
resą duok kitam, geriau mokančiam,
parašyti.

2) Pinigus geriausiai siųsti per
Money Order arba registruotame
laiške. Nėdėk! laisvą smulkų si-
dėrinių, ne aukštinų pinigų, nes jie
kelionėje kopėta prapliš, išpūs ir
prapūs. Geriau, vietoje smulkų, į-
dėti paštinių markių už tą sumą.

Pašto markės pirmame tikiai vieto-
je smulkų, kur suma mažesnė už
\$1.00. Jei suma siekia \$1.00 ar dau-
giau, tai markių neaukskite, bet dēki-
te pinigais arba Money Order. Jeigu
suma bus \$1.25, tai galima dēti \$1.00
pinigais, o 25 centus markėmis. Vie-
nos markės turi būti vienas sveiktos,
neišpildytos viena su kita, ne prie-
laikytos nepripildytos, telp kad mės ga-
lėtume jas panaudoti savo laisvoms.
Siuntinių markių neprimame. Mar-
kės pirmame tikiai suvienytų Val-
stijų šlaunies Amerikos, jokių kitų
viespatysčių markių neprimame.

3) Jeigu išpirkti Money Order,
tai nelaukykite jį pas save, bet pri-
siųskite redakcijai, nes be "Orderio"
redakcija negali pinigų iš pašto gau-
ti. Pasilikyk sau tik mažąją ba-
tąją korėkėlę, o didesniąją, mėlyną
prisiųskite prastame laiške, registruoti
nereikia.

4) Ant laiško, kuriame užsakai kny-
gas ar kitokius tavarus, nēkanda ne-
rašyk jokių kitų reikalų, kaip ve-
korespondenciją, apgarsinimą, ar ka-
kitą, kas su užsakymais tavarais nesir-
šia, nes pas mus tavorų (knygų)
siuntiniai yra atliekami viename de-
partamente, apgarsinimai kitame de-
partamente, o korespondencijos tre-
čiame departamente ir kiekvienas
departamentas yra po priežiūra ki-
tų ypatų. Tad jeigu jus ant vienos
popieros surašysite keletą reikalų,
tai jus laisvą turės kviekti pirmame
departamente kol tas jį apdirbs ir
nusisys antram, o ten vėl laukti kol
šis jį apdirbs ir pasius trečiam. To-
kius laisvąs negalima nė į laisvą at-
sakyti, nė geras atlikti; nes pas pir-
mąjį departamentą likus laisvą, ant-
ram nelieka davdų. Geriausiai yra
rašyti kiekvieną reikalą ant atskiros
popieros, tada kiekvienas reikalas
bus perduotas tam tikram departa-
mentui ir visai reikalai tuom patim
laiku liks atlikti greitai ir gerai.

5) Nēkanda nesiųsk pinigų, nė Mo-
ney Orderio atsakydami laisvą su
Money Order! Visada dēk pinigais ar
Money Order! ir tą patį laisvą ku-
riame tavorus užsakai. Nes jeigu
užsakymas ateis be pinigų, mės ne-
galėsime jo išpildyti, vien todėl, kad
pinigų nėra, o jei ateis pinigai be

užsakymo, mės nežinosime ką su
nėra užsakymo.

6) Visada ant savo laisvų parašyk-
kite savo pravardę ir adresą. Nors
ir tūkstantį kartų mums rašo, visda-
reikia parašyti pravardę ir ad-
resą kiekviename laiške, nes mės
raše laisvą tarp 100 ar 200 laisvų
be parašo ir adresu, nežinosime ke-
nės yra ir negalėsime atsakymo duoti.

Su visokiais reikalais rašydami
pas mus visada adresuokite taip:
A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai
prieštara arba šluona su padidinan-
čiais stiklais, per kuriuos kad stūrai
ant abrožėlio, abrožėlio parafista į na-
turališką paveikslą, kuriame matai tie-
las grupas žmonių, triubų, visų mie-
stų, plačius laukus, miškus, daržus ir
telp toliau, telp kaip kad pats toje vie-
toje butumė ir viską savo akimi ma-
tytumė. Teleskopas paverčia į natu-
rališką šybe, padidina jį atskiro
žmogų nuo žmogaus ir išrodo jėn ne
paveikalu, bet tikrą atvaizdą.
Mės turime dabar ant pardavimų gra-
žiausius stereoskopinius paveikalus,
kaip matote žemiau surašytus.

SERIJAI I.

Susideda iš 12 Stereoskopinių paveik-
sėlių pūndelyje. Prekė 50c. už
pūndelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1) Stebtinai groviai Yellow-Stone Pa-
rke.
2) Kvietinė paroda, mieste Sarato-
gos, N. Y.
3) Boverio gatvė New Yorke.
4) Didysis vandens puolimas, Yellow-
stone Parke.
5) Tipiška tabako farma, Kuboje.
6) Sudo butas mieste Honolulu, ant sa-
los Hawaii.
7) Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Fi-
lipinų salų.
8) Sen Jozė gatvė, mieste San Juan,
Porto Rico.
9) Pulkauša pilis mieste Rheinstetn,
Prūsijoje.
10) Pulkaušas žurandė Salone de
Jenote, mieste Vienoje.
11) Svento Mykolo palocius, Peterbur-
ge, Rusijoje.
12) Svento Petro bažnyčia ir pilacius
Ryme.

SERIJAI II.

Susideda iš 25 Stereoskopinių paveik-
sėlių bakselyje. Prekė 75c. už
bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1) Gražiausias vandens puolimas, Ha-
vana Glen, N. Y.
2) Orandžio sodas, Floridoje.
3) Didžiausias paco budinkas, New
Yorke.
4) Stebtinias vandens puolimas, Ni-
gara Falls, New York.
5) Pulkauša svetainė United States
Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6) Kupčias gatvė, Obispo, mieste Ha-
vamos, Kuboje.
7) Uikindko namai, Kuboje.
8) Iplikdymas gatvių mieste Manilės,
ant Filipinų salų.
9) Geležinkelis ant salos Hawaii.
10) Gėvė miesto Manilės, ant salos Fi-
lipinų.
11) Kapelija "Souza" ant Paryžiaus pa-
rodos, Prancūzijoje.
12) Palmų daržas mieste Frankfurt,
Prūsijoje.
13) Merginų parduoda kvietikas mie-
ste Kopenhage, Danijoje.
14) Pulkaušas kvietikų daržais, mie-
ste Monte Carlo.
15) Rustonvė vandens puolimas, Nor-
vegijoje.

SERIJAI III.

Susideda iš 25 Stereoskopinių paveik-
sėlių iš Kristaus gyvenimo. Pre-
kė \$1.00 už bakselį su 22 paveik-
sėliais.

Štai ką juose gali pamatyti:
1) Kristaus ušgimimas Betlejeus Stal-
nėje.
2) Trys Karaliai atliko gimusi Kri-
stui ir dovanas jam kloja.
3) Kristus, dar kūdikiu budamas, mo-
kina daktarus Jeruzoliaus baņy-
čioje.
4) Kristus ant svodžios, Kalno Gali-
jeaus. Pernalno vandenį į vyną.
5) Kristus ant kalno kalba priešais
Judošius savo pabuclavimu išduoda
Kristų tydamas.
6) Simonas pagelbėti Kristui kryžų
nešti.
7) Svento Veronika apliuosto veidą
Kristui.
8) Jėzus ramina moteris, kad jo ne-
veikė.
9) Jėzus prie kalno Golgotos, nukry-
žavimui vietas.
10) Žalneriai ir Sv. Petras prie kalno
Golgotos.
11) Kristus pveda savo motiną Jonui
Skalo Kristui myrio dėkote ant
kalno Golgotos.
12) Žydai ruošias ištį Kristų prie kry-
žiaus.

SERIJAI IV.

Susideda iš 100 Stereoskopinių paveik-
sėlių bakselyje. Prekė \$2.00 už
bakselį.

Šioje serijoje yra 4 skyrius tiek pa-
veikėlių kaip pirmutinėje serijoje. Ir
Štai ką juose gali pamatyti:
101 Besiartinanti andra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į di-
dėlį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castle
Garden).
104 Boston. Ežeras viloame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pama-
ryj.
106 Niagara. Patkavinis vandens kri-
ty su ožinės salos. (Horse
Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir
Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L.
P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Stout indijonų vadas, Ho-No-Fred.
112 Vėrtininkai (The Sentinels) 3,043
pėdų aukščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yo-
semita Klony, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Ang-
lijoje.
115 Aitrija. Killarney, pilis Ross.
116 Jėjimas į Muckross Kilostrų, Ai-
r-žo.
117 Siaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondier lovis ir Kato-
dra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžių.
pilies.
120 Vokietija. Laivas apšildantis Ko-
biencą, ant Rheino upės.
121 Svedija. Stockholm nuo vandens
pusės.
122 Stockholm. Karališkas palocius.
123 Svedija. Ant kello į Odde.
124 Svedija. Lejono pilis, Goteborga.
125 Svecarija. Mount Blanc slūrait
nuo Chamonix.
126 Tūni, Svecarijoje.
127 Žuvinis klemas, Alhambra, Grana-
da, Ispanijoje.
128 Katedra Notre Dame, kaskada. Pa-
ryžiuje, Prancūzijoje.
129 Tullerijų daržas, Paryžiuje, Fran-
cijoje.
130 Palociai tautų ant upės Setna's,
Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje,
Prancūzijoje.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje,
Prancūzijoje.
133 Didisios operos palocius, Pa-
ryžiuje, Prancūzijoje.
134 Triftnė Sv. Jono ir Katedra, Mar-
sailės, Prancūzijoje.
135 Laivų uplauka ir ežeras, Villefran-
che, Prancūzijoje.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Ville-
franche, Prancūzijoje.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte
Carlo.
138 Vatikano daržas ir Sv. Petro ka-
tedra, Ryme, Italijoje.
139 Rymas slūrait nuo bokšto Sv. Pe-
tro katedros.
140 Didisji galerija Colona palociuje,
Ryme, Italijoje.
141 Skilautas Bettino Severo, Ryme,
Italijoje.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoje.
143 Nesenai atkastas palocius, Pom-
pejo, Italijoje.
144 Senatas ir Kanalas, Milano, Ital-
ijoje.
145 Kelias Sv. Juozapo, Venecijoje, Ita-
lijoje.
146 Sėrimas karvelių ant piečiaus San
Marco, Venecijoje.
147 Kelias Sv. Andrejaus, Venecijoje,
Italijoje.
148 Mahometų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parduotis ko-
lo užuolanką, Algiera.
150 Gėrimo fontanas ir gatvė Senamo
Kairo, Egipte.
151 Besimeldiant derviai kieme ma-
hometų bažnyčios Gamoa El
Ala.
152 Mahometų bažnyčia Sultano Ha-
sano, slūrait, nuo Cladito sienų,
Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, slūrait
nuo Ghizeh kello, Kairo, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiam
upės lake.
155 Jėjimas į palocių, Singapore, Ind-
ijoje.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoje.
157 Tautiškas greitis trauka, Singa-
pore, Indijoje.
158 Policijos stadija Hong Konge, Chi-
nijoje.
159 Žibindis Hong Konge, Chinijoje.
160 Chiniečių vienbūriniai laivai į
plaukoj Hong Konge Chinijoje.
161 Gražiausios kėlas Shanghaji, Chinijoje.
162 Zvigitas ant vienos turgavietės,
Shanghaji, Chinijoje.
163 Tautiškas priešpriešas namas ant
salos Java.
164 Tokyo, Japonijoje. Išlo grabybės
laukai.
165 Yokohama, Japonijoje. Pradas egi-
ptiški lotus kvietikų plinam į vy-
ną.
166 Juniti stadija Honmoku, Yokoha-
ma, Japonijoje.
167 Yokohama, Japonijoje. Šiaurinis di-
bantis lyties karpas.
168 Yokohama, Japonijoje. Kriauklintų
šurvy parduotuvės stotis.
169 Paroda ugnagėlinių atlietų, Yokohama, Japonijoje.
170 Yokohama, Japonijoje. Kvietikų dar-
žas.
171 Yokohama, Japonijoje. Altorius, ne-
samas jaunų gerbėjų Matsuri
procesijoje.
172 Japoniški valkal, nešanti pokylinį
Matsuri altorij, Yokohamaj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas
ir šokėjai, Yokohama, Japonijoje.

FARMOS! FARMOS!

Lietuviszkoje "Zinyczios" Kolonijoje Prie pat miesto Thorp, valstijoje Wisconsin.

Žemė yra derlinga, guli tarp dviejų geležinkelių, šale bėga upė "Black River", oras sveikas, vanduo tyras ir sveikas, aplinkui gyvena fermeriai lie-
tuviai ir lenkai, lenkų katalikų bažnyčia ir miestas su turgvieta ir geležinke-
liais arti, vieškeliai geri. Žemės kaina \$15 už akrą ir daugiau. Įmokėk ketvir-
tą dalį, likusius gi išmokėsi per 5 metus, Norintiems "Zinyczios" Dr'te pa-
statys ir trobas išmokėsiui, iškas šulinį ir tt. už pigiau negu pats fermerys
galėtų tą padaryti.

"Zinychia" daro ekskursijas į savo žemę kas pėnyczios naktį. Trauki-
niai išeina iš Chicago 10 val. nakties ir pribuva į Thorp 8 val. ryto. Suba-
toj galima apžiūrėti laukus ir vakare gryžti namon.

Tikietai iš Chicago į Thorp prekiauoja \$6.25, į abi pusi \$12.50. Kas nuo
mūsų perka žemę, tam kelionės lėšas sugrąžiname. — Lietuviai atvažiuoja
iš visų Amerikos šalių ir kada šitą vietą pamato, kožnas žemę perka. Čia
žemės kaina yra \$15.00 akras, ir aukščiau. Todėl, kurie norite gauti že-
mę tikrai lietuviškoje kolonijoje, tai pasiskubinkite, nes žmonės kasdien
čia farmas perka ir todėl kaina žemės umu laiku gali pakilti.

Norinti pamatyti "Zinyczios" žemę, rašykite arba asabiškai atsišau-
kite pas

A. OLSZEWSKI, "Zinyczios" Mgr.
3252 South Halsted Street,
Chicago, Ill.

P. S. Mės turime pardavimui ir pigesnių laukų Wisconsinie ir kitose val-
stijose. Parašykite mums kur jums yra maloniau, o mės pranešime jums pla-
čiau. Žinoma, kur kaina mažesnė, ten ir žemė ir vieta prastesnė.

Apsiziurek ką darai?

Tu mokai po \$10.00 randos ant mė-
nesio už savo flatą. Tai per metus tu
išmokai \$120.00, o per 10 metų
\$1200.00, ir tie tavo už radas išmo-
kėti pinigai jau niekada tau atgal
nesugrįž.

Už \$1200.00, kuriuos tu per 10
metų randa išmokėsi, gali musit-
pinti mažą namelį, kuriame galė-
tum gyventi ne 10, bet 50 metų.
Toks namelis tau kaštuos \$1200.00,
o laikys ant 50 metų arba ir ilgiau;
o mokėdamas kitiems randą po \$10.00
ant mėnesio tu per 50 metų išmokai
\$6000.00, ir todėl tada neperki sa-
vo namo?

Mės turime daugybę namų ant
pardavimo pigių ir brangių. Pirk
vieną namą ir nustok mokėti kitiems
randas. Mės tau galime par-
duoti gerą namą už \$4000.00, į kurį
tu gali įleisti 4 dolerius po \$10.00.
Taisi 10 metų randa tau pinai už-
moka už tavo namą. Pasirink sau
bilo namą, įmokėk mums pusę pin-
gų, o likusią pusę išmokėsi mums
per 5 metus iš to paties
namo randos.

Mės šią sąvartę parduosime šiuos
namus:
3210 Auburn ave.
3027 Quinn St.
3516 Wallace St.
4601 Union ave.

Turime ant pardavimo žemlaid su-
rašytus namus, iš kurių gali pirkti
kurį nori. Įmokėsi pusę pinigų pirk-
damas, o reštą išmokėsi 5 per metus.
A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SITIE NAMAI ANT PARDAVIMO:

